

Regelink
Ecologie & Landschap

Ecologische quickscan

Dwaalpark in Hoorn

DEFINITIEF

Colofon

Tekst, foto's en samenstelling	Linde de Herder en Marlien de Voogd
In opdracht van	Gemeente Hoorn
Naam opdrachtgever	Ed Achterberg
Rapportnummer	RA21362-01
Status rapport	Definitief
Datum oplevering rapport	20 september 2022
Aantal pagina's	57
Collegiale toets	Anna Luijten
Wijze van citeren	De Herder, L. & De Voogd, M. 2022 Ecologische quickscan Dwaalpark in Hoorn Rapport RA21362-01, Regelink Ecologie & Landschap, Wageningen.

Regelink
Ecologie & Landschap

Regelink Ecologie & Landschap

Gerrit Zegelaarstraat 1
6709 TA Wageningen
085-7737676
info@regelink.nl
www.regelink.nl

Lid Netwerk Groene Bureaus

Inhoudsopgave

1	Aanleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doel	5
1.3	Wet natuurbescherming	6
2	Werkwijze	9
3	Plangebied en ingreep	10
3.1	Ligging plangebied	10
3.2	Beschrijving plangebied	10
3.3	Ecotopen	11
3.4	Ingreep	11
4	Resultaten	12
4.1	Beschermde gebieden Natura 2000 en NNN	12
4.2	Bescherming van houtopstanden	12
4.3	Vogels	12
5	Effectbeoordeling en toetsing Wet natuurbescherming	30
5.1	Natura 2000 gebieden	30
5.2	Vogels	30
5.3	Vleermuizen	31
5.4	Muizen	32
5.5	Marterachtigen	32
5.6	Overige zoogdieren	32
5.7	Amfibieën	32
5.8	Samenvatting effectbeoordeling en toetsing	32
6	Conclusies en vervolgstappen	34
6.1	Vogels	34
6.2	Vleermuizen	34
6.3	Samenvatting	34
6.4	Zorgplicht	34
7	Literatuur en bronnen	36
7.1	Soortengroepen	36
Bijlage 1.	Wet natuurbescherming	38
Bijlage 2.	Foto-impressie plangebied	42
Bijlage 3.	Jaarrond beschermde nesten	46
Bijlage 4.	Beschermde planten, verspreiding en habitat	50
Bijlage 5.	Vrijgestelde soorten per provincie	54
Bijlage 6.	Stappen planstikstof depositie	55
Bijlage 7.	Stappenplan gebiedsbescherming	56

1 Aanleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Hoorn is voornemens 'het eiland' van het Dwaalpark te herinrichten waarbij een amfitheater, natuurspeeltuin en fitnessplein worden gerealiseerd. Werkzaamheden omvatten de aanleg van paden, het graven in het water zodat eilandjes ontstaan, de aanleg van een theatervloer met opgaande tribune en de aanleg van een natuurspeeltuin.

Het is volgens de Wet Natuurbescherming en nationale en internationale regelgeving verplicht om voorafgaand aan een ruimtelijke ingreep onderzoek te doen naar de effecten op beschermde soorten en beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland (NNN)). In bepaalde gevallen is het ook verplicht om melding te doen van het kappen van houtopstanden. In §1.3 wordt de voor natuur relevante wetgeving kort toegelicht.

Deze rapportage geeft een inschatting van het effect van de ingreep op beschermde gebieden en geeft aan welke beschermde soorten flora en fauna mogelijk voorkomen in het plangebied en wat de effecten van de ingreep hierop zijn en of deze effecten strijdig zijn met de Wet natuurbescherming.

Indien blijkt dat er negatieve effecten op beschermde gebieden en/of (mogelijk) aanwezige beschermde soorten zijn of die effecten zijn niet op voorhand zijn uit te sluiten, dan is aanvullend onderzoek nodig en/of kan bekeken worden of er alternatieven zijn voor de ingreep of dat de werkwijze kan worden aangepast.

1.2 Doel

Met deze quickscan worden de volgende vragen beantwoord:

- Wat is de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden (Natura 2000 en NNN)?
- Heeft de ingreep betrekking op houtopstanden die onder de Wet natuurbescherming beschermd zijn?
- Welke beschermde soorten flora en fauna zijn waargenomen of kunnen worden verwacht in het plangebied?
- Heeft de ingreep (mogelijk) een negatief effect op beschermde gebieden? Verdere toetsing hiervan maakt geen onderdeel uit van deze quickscan.
- Heeft de ingreep (mogelijk) een effect op de potentieel aanwezige beschermde flora en fauna?
- Leidt het uitvoeren van de ingreep mogelijk tot een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming?
- Is er voor de effecten op beschermde gebieden een nadere toetsing nodig?
- Naar welke soorten en voor deze soorten belangrijke functies is aanvullend onderzoek nodig?
- Zijn er mitigerende maatregelen mogelijk om overtredingen van de verbodsbepalingen Wet natuurbescherming te voorkomen? (Het opstellen van een mitigatieplan maakt geen deel uit van de quickscan)

1.3 Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wn) is per 1 januari 2017 van kracht en bevat Europese en nationale natuurbeschermingsregels voor Natura-2000 gebieden, planten- en diersoorten en houtopstanden. Hieronder staan kort de belangrijkste punten, in 0 wordt de wet- en regelgeving uitgebreider beschreven.

Bescherming van gebieden (Wn)

Natura 2000-gebieden zijn aangewezen vanuit de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn. Voor ieder gebied zijn doelstellingen vastgesteld om habitats en/of soorten te beschermen. Ingrepen en activiteiten in en nabij deze gebieden moeten worden getoetst op hun effect op de beschermde natuurwaarden.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Gebieden binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) zijn door de provincie aangewezen om een ecologisch netwerk van gebieden te vormen. De gebieden zijn planologisch beschermd (en niet binnen de Wet natuurbescherming) in de Provinciale Ruimtelijke Verordening. Hierin staan de regels en de wezenlijke waarden en kenmerken beschreven. Voor activiteiten in (en soms rond) het NNN moet worden getoetst of ze negatieve effecten hebben op de kernkwaliteiten van het NNN.

Bescherming van houtopstanden (Wn)

De Wet natuurbescherming beschermt bos en andere 'houtopstanden' zoals houtwallen, heester- en struikheiden, struwelen of beplantingen van bosplantsoenen. Voor het kappen van houtopstanden die onder de Wet natuurbescherming vallen moet een kapmelding bij het bevoegd gezag worden ingediend. De Wet natuurbescherming is van toepassing als:

- De houtopstand buiten de 'bebouwde kom Wet natuurbescherming' ligt;
- De houtopstand groter is dan 10 are (1.000 m²) of het om bomen gaat in een rijbeplanting van meer dan 20 bomen (voor uitzonderingen zie art. 4.1 Wn, 0).

Bescherming van soorten (Wn)

De wet Natuurbescherming kent voor soorten drie beschermingsregimes:

- Beschermingsregime Vogelrichtlijn: Europees beschermde vogels (artikel 3.1)
- Beschermingsregime Habitatrichtlijn: Europees beschermde flora en fauna behalve vogels (artikel 3.5)
- Beschermingsregime Andere soorten: Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10)

Voor deze regimes zijn lijsten met soorten opgesteld. Per regime gelden een aantal verbodsbepalingen. In bepaalde situaties zijn soorten vrijgesteld of kan ontheffing aangevraagd worden indien aan een aantal voorwaarden is voldaan. In Tabel 1 zijn de verbodsbepalingen samengevat.

Tabel 1 Verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming voor de drie regimes soortenbescherming.

Onderdeel	Soorten Vogelrichtlijn art. 3.1	Soorten Habitatrichtlijn art. 3.5	Andere soorten art. 3.10
Doden/vangen	Art. 3.1.1 Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.	Art. 3.5.1 Het is verboden in het wild levende dieren HR IV soorten (Verdrag Bern en Bonn) in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10.1.a. Onverminderd artikel 3.5, 1 ^{ste} , 4 ^{de} en 5 ^{de} lid, is het verboden in het wild levende dieren, genoemd in de bijlage A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen.
Vernielen nesten/verblijfplaatsen	Art. 3.1.2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het 1 ^{ste} lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art. 3.5.4 Het is verboden de voortplantings- of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het 1 ^{ste} lid te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10.1.b. Onverminderd artikel 3.5, 1 ^{ste} , 4 ^{de} en 5 ^{de} lid, is het verboden de vaste voortplantings- of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Eieren	Art. 3.1.3 Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het 1 ^{ste} lid te rapen en deze onder zich te hebben.	Art. 3.5.3 Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	-
Storen	Art. 3.1.4 Het is verboden vogels als bedoeld in het 1 ^{ste} lid opzettelijk te storen.	Art. 3.5.2 Het is verboden dieren als bedoeld in het 1 ^{ste} lid opzettelijk te verstoren.	-
	Art. 3.1.5 Verbod onder 3.1.4 geldt niet als de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	-	-
Plukken	-	Art. 3.5.5 Het is verboden planten HR (en Verdrag van Bern) in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.	Art 3.10.1.c. Onverminderd artikel 3.5, 1 ^{ste} , 4 ^{de} en 5 ^{de} lid, is het verboden vaatplanten genoemd in de bijlage B in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
Belangen ontheffing	Art. 3.3 Ontheffing voorwaarden conform belangen VR	Art. 3.8 Ontheffing voorwaarden conform belangen HR	Art. 3.11 vrijstelling/ ontheffing op basis van diverse belangen

Zorgplicht (Wn)

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet wettelijk beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht (art 1.11). Deze zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, en voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden,

dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd. De zorgplicht geldt dus ook voor nationaal beschermde soorten die voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld.

Vrijstellingen (Wn) en regionale lijsten

Het ministerie van Per provincie kunnen verschillende soorten zijn vrijgesteld (zie Bijlage 4). In Bijlage 1 wordt de wet- en regelgeving uitgebreider beschreven.

Rode lijsten

Voor diverse soortgroepen zijn Rode Lijsten beschikbaar, deze hebben geen juridische status. Daarnaast hebben diverse provincies en steden een eigen lijst met soorten, die lokaal extra aandacht en prioriteit krijgen.

2 Werkwijze

Bij het onderzoek is de volgende werkwijze gevolgd:

Bureauonderzoek

Met bronnen en literatuur is onderzocht welke beschermde soorten flora en fauna recent in de ruime omgeving van het plangebied zijn waargenomen. Hierbij zijn gegevens uit recente verspreidingsatlassen en actuele websites gebruikt en zijn waarnemingen uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geselecteerd. Wanneer niet anders is aangegeven betreft het data van 5 jaar of recenter, in een straal van 5 km rondom het plangebied. De gegevens in de NDFF zijn slechts een indicatie, aangezien het vaak toevallig waarnemingen betreft en geen systematisch onderzoek naar het voorkomen van soorten. Indien er geen gegevens van soorten of soortgroepen in de NDFF staan sluit dat niet op voorhand uit dat deze soorten niet voorkomen.

Voor het bepalen van de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden (Natura 2000 en NNN) is gebruik gemaakt van provinciale kaartgegevens.

Voor een indicatie van negatieve effecten op Natura 2000 gebieden is gebruik gemaakt van de effectenindicator.

Veldonderzoek

Op woensdag 18 augustus 2021 heeft ecooloog Linde de Herder het plangebied bezocht. Daarbij zijn de in het plangebied aanwezige ruimtelijke structuren en ecotopen geïnventariseerd waarbij verrekijker, zaklamp en fotocamera zijn gebruikt. Een veldbezoek voor een quickscan flora en fauna is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van het veldbezoek het voorkomen van soorten niet per definitie is uit te sluiten.

Effectbeoordeling en toetsing

Op basis van de verspreidingsgegevens en habitateisen van beschermde soorten en de biotoopkenmerken van het plangebied is ingeschat of beschermde soorten (potentieel) in het plangebied voorkomen en welke mogelijke functies het plangebied heeft voor beschermde soorten.

Op basis van de informatie die de opdrachtgever heeft aangeleverd is de ingreep in kaart gebracht

Op grond van de beschreven ingreep is bepaald:

1. of negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand zijn uit te sluiten of dat hiervoor nog een aanvullende toetsing noodzakelijk is;
2. of de bescherming van houtopstanden aan de orde is;
3. of er negatieve effecten op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten en essentiële functies te verwachten zijn.
4. of en zo ja naar welke beschermde soorten nader onderzoek moet worden uitgevoerd;
5. of de ingreep een overtreding van de Wet natuurbescherming kan inhouden en zo ja welke stappen nodig zijn om de ingreep conform deze wet uit te voeren.

3 Plangebied en ingreep

3.1 Ligging plangebied

Het plangebied betreft een deel van het Dwaalpark in gemeente Hoorn, provincie Noord-Holland. Het plangebied betreft het schiereiland met aangrenzende oevers en watergang. In totaal heeft het plangebied een oppervlakte van 1.1 hectare. In Figuur 1 is de begrenzing van het plangebied met rood aangegeven.

Figuur 1. Ligging van het plangebied, met de begrenzing in rood aangegeven. © Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2020.

3.2 Beschrijving plangebied

Het plangebied bestaat uit het schiereiland in het Dwaalpark. Aan de westzijde van het plangebied loopt een pad waarvan gebruik wordt gemaakt door wandelaars en waar honden worden uitgelaten. Op het oostelijke deel van het schiereiland lopen geen paden en hier is weinig menselijke activiteit. In het midden en noordoosten van het schiereiland staan geen bomen en de vegetatie bestaat uit hoog gras, brandnetel (*Urtica spec.*), en groot hoefblad (*Petasites hybridus*). Dit wijst op een vochtige voedselrijke bodem. De noord- en oostoever van het schiereiland zijn volledig begroeid met groot hoefblad.

De zuidoever van het schiereiland is deels dicht begroeid met bomen en struiken met soorten als ratelpopulier (*Populus tremula*), es (*Fraxinus excelsior*), esdoorn (*Acer pseudoplatanus*), vlier (*Sambucus nigra*) en meidoorn (*Crateagus spec.*). De overige delen van de zuidoever zijn begroeid met hoog gras, brandnetel, fluitenkruid (*Anthriscus sylvestris*) en gewone berenklauw (*Heracleum sphondylium*). Langs deze oever staan enkele dikke schietwilgen (*Salix alba*) met enkele holtes en loszittende bast en zomereiken (*Quercus robur*) zonder holtes. In het zuidoosten van het schiereiland staan enkele dikke ratelpopulieren met enkele holtes en scheuren in de bast. Midden op het schiereiland staan enkele ruwe iepen (*Ulmus glabra*) met loszittende bast. Aan de westzijde van het plangebied staan

dikke esdoorns met enkele kleine holtes. Onder de bomen op de zuidwestzijde staan soorten als brandnetel, dovenetel (*Lamium spec.*), boterbloem (*Ranunculus spec.*) en schijnaardbei (*Duchesnea indica*) en zijn diverse kleine holletjes in de grond te vinden.

De noordwestzijde van het plangebied is begroeid met dichte bosschages met dikke en dunne esdoorns, Spaanse aak (*Acer campestre*) vlier, rode kornoelje (*Cornus sanguinea*) en wilde liguster (*Ligustrum vulgare*) met langs de rand groot heksenkruid (*Circaea lutetiana*) en geel nagelkruid (*Geum urbanum*).

Het schiereiland wordt begrensd door een watergang van 5 tot 17 meter breed en gemiddeld minder dan 1 meter diep. De watergang heeft natuurlijke oevers zonder beschoeiing. Het water is troebel en er groeit op enkele plekken witte waterlelie (*Nymphaea alba*). Dit water staat direct in verbinding met de trekvaart Hoorn op Alkmaar.

De oever aan de andere kant van het water is aan de noordoostzijde grotendeels begroeid met een strook hoog riet (*Phragmites australis*) langs het water en daarna een kort gemaaid grasveld. De zuidkant is begroeid met hoog gras, brandnetel, fluitenkruid en gewone berenklauw. Langs de oever staan enkele dikke treurwilgen met holtes en paardenkastanjes met loszittende bast.

Zie voor een foto impressie van het plangebied in Bijlage 2.

3.3 Ecotopen

Binnen het plangebied zijn de volgende ecotopen aanwezig:

- Nat, extensief beheerd grasland;
- Breed, ondiep, stilstaand water (> 2 meter breed, < 1 meter diep);
- Dunne bomen (diameter borsthoogte < 25 cm);
- Dikke bomen, mogelijk met holtes (diameter borsthoogte > 25 cm);
- Dikke bomen, zonder holtes (diameter borsthoogte > 25 cm);
- Dikke bomen, met holtes (diameter borsthoogte > 25 cm);
- Lage, opgaande begroeiing.

3.4 Ingrep

De initiatiefnemer is van plan om het plangebied in het Dwaalpark te herinrichten. Aan de noordoostzijde van het plangebied zal een amfitheater, natuurspeeltuin en fitnessplein worden gerealiseerd. Ingrepen die daartoe in het plangebied plaatsvinden bestaan uit:

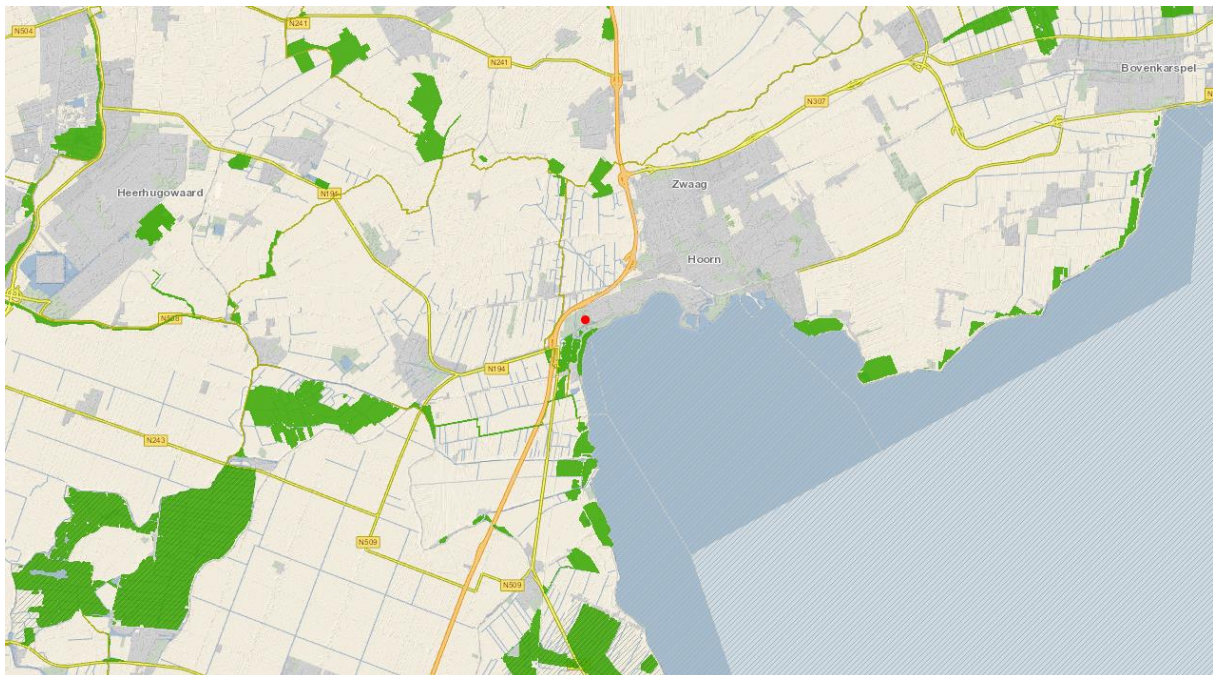
- Het verwijderen van vegetatie (waarbij alle bomen en stuweel rond de bomen behouden blijft);
- Het bouwrijp maken van de grond;
- De aanleg van paden;
- Het graven in het water, zodat eilandjes ontstaan;
- De aanleg van een theatervloer met opgaande tribune;
- De aanleg van een natuurspeeltuin.

Er zal geen extra verlichting worden aangebracht. Volgens de planning wordt in het najaar van 2021 met de werkzaamheden gestart zijn alle werkzaamheden voor 15 maart 2022 afgerond

4 Resultaten

4.1 Beschermde gebieden Natura 2000 en NNN

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'Markermeer & IJmeer'. Dit gebied ligt op een afstand van 260 meter van het plangebied. Het plangebied ligt op 250 meter afstand van het NNN. De ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000 gebieden en NNN is in Figuur 2 weergegeven.

Figuur 2. Ligging van het plangebied (in rood aangegeven). De ligging van het NNN is in groen aangegeven. De ligging van Natura 2000-gebieden is met arcering aangegeven. © Provinciale kaartenbank geoapps.noord-holland.nl (versie aug 2021).

4.2 Bescherming van houtopstanden

Binnen het plangebied worden geen bomen gekapt. Dit beschermingsregime is niet van toepassing op dit project.

4.3 Vogels

Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1-4)

In het plangebied zijn geen geschikte biotopen aanwezig voor vogels die in gebouwen nestelen waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Hierdoor zijn de vogelsoorten huismus (*Passer domesticus*) en gierzwaluw (*Apus apus*) niet in het plangebied te verwachten.

Waarnemingen van buizerd (*Buteo buteo*), boomvalk (*Falco subbuteo*), sperwer (*Accipiter nisus*), roek (*Corvus frugilegus*) of ransuil (*Asio otus*) zijn beperkt tot waarnemingen vanaf 130 meter buiten het plangebied (zie Tabel 2). Tijdens het veldbezoek zijn in de bomen geen grote nesten waargenomen die door deze soorten zouden kunnen worden gebruikt. Zodoende worden geen nesten van deze soorten in het plangebied verwacht.

Er is een waarneming bekend van grote gele kwikstaart (*Motacilla cinerea*) in de buurt van het plangebied. Deze waarneming is in de winter gedaan, een periode waarin grote gele kwikstaarten zich in heel Nederland als trekvogel laten zien. Er zijn geen waarnemingen van broedende grote gele kwikstaarten in Nederland bekend ten westen van Utrecht. Deze soort nestelt vlakbij stromend maar soms ook stilstaand water in een nis in een muur, onder een brug of bij boomwortels in oevers. De oevers binnen het plangebied zijn niet bijzonder geschikt voor grote gele kwikstaart omdat het water niet tot nauwelijks stroomt en nissen in bruggen of muren ontbreken. Gezien de zeer matige geschiktheid van het habitat en de verspreiding van broedparen in Nederland is het redelijkerwijs uit te sluiten dat grote gele kwikstaart nesten in het plangebied heeft.

Alle waargenomen vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd, inclusief waarnemingen uit NDFF, zijn opgenomen in Tabel 2.

Tabel 2. Jaarrond beschermde vogelsoorten waargenomen in en in de directe omgeving van het plangebied (bron: waarnemingen Regelink Ecologie & Landschap en NDFF 2021)

Soort	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Type waarneming	Bron en jaartal waarneming
Boomvalk		<i>Falco subbuteo</i>	Overvliegend buiten plangebied	NDFF, 2021
Buizerd		<i>Buteo buteo</i>	Waarnemingen buiten plangebied	NDFF, 2016-2021
Gierzwaluw		<i>Apus apus</i>	Waarnemingen buiten plangebied	NDFF, 2016-2021
Grote gele kwikstaart		<i>Motacilla cinerea</i>	Waarneming buiten plangebied	NDFF, 2018
Huismus		<i>Passer domesticus</i>	Waarnemingen buiten plangebied	NDFF, 2016-2021
Ransuil		<i>Asio otus</i>	Waarnemingen buiten plangebied	NDFF, 2016-2018
Roek		<i>Corvus frugilegus</i>	Waarnemingen buiten plangebied	NDFF, 2020-2021
Sperwer		<i>Accipiter nisus</i>	Waarnemingen buiten plangebied	NDFF, 2018-2019

Vogelsoorten met beschermde nesten (categorie 5)

In het plangebied zijn bomen en struiken aanwezig. In enkele bomen zijn holtes aangetroffen die toegankelijk zijn voor vogels. Zodoende kunnen in het plangebied de volgende broedvogels uit categorie 5 worden verwacht: koolmees (*Parus major*), pimpelmees (*Cyanistes caeruleus*), boomkruiper (*Certhia brachydactyla*), zwarte roodstaart (*Phoenicurus ochruros*), Groene specht (*Picus viridis*), Grote bonte specht (*Dendrocopos major*) en spreeuw (*Sturnus vulgaris*).

Overige vogelsoorten

Deze vogelsoorten hebben geen jaarrond beschermd nest, maar hier dient wel rekening mee gehouden te worden in het broedseizoen. In de bomen en struiken in het plangebied kunnen soorten zoals merel (*Turdus merula*), heggemus (*Prunella modularis*) en winterkoning (*Troglodytes troglodytes*) broeden.

Binnen het plangebied is tevens grasland aanwezig. In met name de ruigere randen langs het water kunnen grondbroeders, zoals graspieper (*Anthus pratensis*) worden verwacht. Ook ringmus (*Passer montanus*) en witte kwikstaart (*Motacilla alba*) kunnen aanwezig zijn.

Uit de gegevens in de NDFF blijken volgende soorten te zijn waargenomen. Dit sluit de aanwezigheid van andere soorten niet uit.

Tabel 3. Vogelsoorten waargenomen in en in de directe omgeving van het plangebied (bron: NDFF 2021)

Soort	Wetenschappelijke naam
Appelvink	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>
Boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>
Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>
Bosrietzanger	<i>Acrocephalus palustris</i>
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>
Fitis	<i>Phylloscopus trochilus</i>
Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>
Goudhaan	<i>Regulus regulus</i>
Grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>
Huismus	<i>Passer domesticus</i>
Kleine karekiet	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>
Kluut	<i>Recurvirostra avosetta</i>
Kokmeeuw	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>
Koolmees	<i>Parus major</i>
Merel	<i>Turdus merula</i>
Pimpelmees	<i>Cyanistes caeruleus</i>
Ransuil	<i>Asio otus</i>
Rietzanger	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>
Roek	<i>Corvus frugilegus</i>
Roodborst	<i>Erithacus rubecula</i>
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>
Tijftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i>
Tuinfluitier	<i>Sylvia borin</i>
Vink	<i>Fringilla coelebs</i>
Winterkoning	<i>Troglodytes troglodytes</i>
Witte kwikstaart	<i>Motacilla alba</i>
Zanglijster	<i>Turdus philomelos</i>
Zwartkop	<i>Sylvia atricapilla</i>

4.4 Planten

In het plangebied staat voornamelijk brandnetel en groot hoefblad. Hieruit en door de ligging in stedelijk gebied is af te leiden dat het om voedselrijke standplaatsen gaat. Hierdoor zijn soorten van schrale gronden en soorten met specifiek habitateisen uit te sluiten. In het plangebied is geen moeras aanwezig, waardoor de aanwezigheid van beschermde moerasplanten kan daarom worden uitgesloten. Ook soorten die alleen zeer regionaal voorkomen zijn op basis van verspreiding uit te sluiten. In de tabel in Bijlage 4 zijn de beschermde plantensoorten opgenomen met korte beschrijving van de specifieke standplaatseisen en het verspreidingsgebied. Op basis van de geografische ligging en biotoopkenmerken van het plangebied is zijn alle beschermde soorten op voorhand zijn uit te sluiten in het plangebied.

4.5 Vleermuizen

In het plangebied zijn bomen aanwezig. Enkele bomen hebben kleine holtes, en vertonen op enkele plekken scheuren in de bast, waardoor deze bomen geschikt zijn als zomerverblijfplaats van rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*) en watervleermuis (*Myotis daubentonii*) en gewone grootvleermuis (*Plecotus auritus*). Daarnaast zouden de bomen ook als paarverblijfplaats kunnen dienen voor bovengenoemde soorten en gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*). De bomen in het plangebied zijn geschikt als foerageergebied voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en kleine dwergvleermuis (*Pipistrellus pygmaeus*). De combinatie van bomen, open veld en water maakt dit plangebied ook een geschikt foerageergebied voor laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en watervleermuis. Op grond van de alternatieven voor vleermuizen in de omgeving van het plangebied is de kans klein dat het een essentieel foerageergebied betreft.

Aangezien er in het plangebied geen gebouwen staan kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten als kleine dwergvleermuis en laatvlieger worden uitgesloten. Daarnaast zijn er geen lijnvormige elementen aanwezig, zodat vliegroutes van vleermuizen kunnen worden uitgesloten.

In het plangebied kunnen op basis van verspreiding van vleermuissoorten en aanwezige biotopen verschillende soorten vleermuizen worden verwacht. In

Tabel 4 is weergegeven welke soorten en welke functies van deze soorten mogelijk voorkomen.

Tabel 4 De potentieel aanwezige soorten vleermuizen en functies (aangegeven met X).

	Verblijfplaats functie				Andere functie	
	Zomer	Kraam	Paar	Winter	Vliegroute	Foerageergebied
gewone dwergvleermuis			X			X
ruige dwergvleermuis			X			X
kleine dwergvleermuis						X
rosse vleermuis	X	X	X	X		X
laatvlieger						X
gewone grootvleermuis	X	X	X			X
watervleermuis	X	X	X	X		X

4.6 Knaagdieren

In onderstaande tabel is weergegeven welke beschermde knaagdiersoorten op basis van de regionale verspreiding en/of zeer specifieke habitateisen op voorhand zijn uit te sluiten in het plangebied.

Tabel 5 Habitat en verspreidingskenmerken van beschermde soorten met de beschermingsstatus (Wn), HR = Habitatrichtlijn, AS = Andere Soorten. Aangegeven is of het voorkomen van een soort in het plangebied met zekerheid is uit te sluiten op basis van ontbreken geschikt habitat (H) en/of buiten verspreidingsgebied (V).

Soort	Habitat	Verspreiding	Wn	Uit te sluiten
Bever (<i>Castor fiber</i>)	Overgangszones tussen land en water van rivieren, meren en broekbossen, bomen op oever, rust.	Langs alle grote rivierengebied, Flevoland, delen van noord Nederland, Gelderland, Limburg, soort breidt zich uit	HR	Ja, V
Hamster (<i>Cricetus cricetus</i>)	Open, agrarisch landschap op leem- of lössgrond, met een lage grondwaterstand, graanakkers of percelen met luzerne.	Alleen Zuid-Limburg	HR	Ja, H+V
Eekhoorn (<i>Sciurus vulgaris</i>)	Naald en loofbos	Vrijwel geheel Nederland	AS	Ja, V

4.7 Muizen (ware-, woel- en slaapmuizen)

Op basis van de regionale verspreiding en/of zeer specifieke habitateisen zijn een aantal beschermde muizensoorten op voorhand uit te sluiten in het plangebied. Deze soorten zijn weergegeven in Tabel 6. Overige muizensoorten betreffen soorten die door de provincie zijn vrijgesteld bij ruimtelijke ingrepen (zie ook Tabel 6)

Tabel 6 Habitat en verspreidingskenmerken van beschermde soorten met de beschermingsstatus (Wn), HR = Habitatrichtlijn, AS = Andere Soorten. Aangegeven is of het voorkomen van een soort in het plangebied met zekerheid is uit te sluiten op basis van ontbreken geschikt habitat (H) en/of buiten verspreidingsgebied (V).

Soort	Habitat	Verspreiding	Wn	Uit te sluiten
Eikelmuis (<i>Eliomys quercinus</i>)	Structuurrijke loofbossen in glooiend gebied,	Specifieke gebieden in Zuid-Limburg	HR	Ja, H+V
Grote bosmuis (<i>Apodemus flavicollis</i>)	Diverse biotopen met enige bedekking	Limburg, Noord/Oost-Nederland, breidt zich uit.	AS	Ja, V
Hazelmuis (<i>Muscardinus avellanarius</i>)	Gemengd loofbos, vooral aan de bosrand, in voedselrijke struiklaag (bijv hazelaar, sleedoorn, meidoorn)	Zuid-Limburg	HR	Ja, V
Molmuis (<i>Arvicola scherman</i>)	Laag gelegen, vochtige gebieden, dichtbegroeide oevers, ook verderaf van water in akkers, graslanden, tuinen boomgaarden	Zuid-Limburg	AS	Ja, V
Noordse woelmuis (<i>Microtus oeconomus</i>)	Natte kruidenrijke vegetatie, rietland, moeras, zeer extensief gebruikt nat weiland en periodiek overstroomde terreinen.	Friese merengebied, Texel, Noord-Holland zuid, het Utrechts/Zuid-Hollands veenweidegebied en deltagebied.	HR	Ja, zie toelichting
Veldspitsmuis (<i>Crociodura leucodon</i>)	Kleinschalige landschappen met open karakter, vegetaties met gesloten goed ontwikkelde kruidlaag	Twente en Zeeuws-Vlaanderen	AS	Ja, V
Waterspitsmuis (<i>Neomys fodiens</i>)	Schone wateren met een ontwikkelde watervegetatie en een rijke oevervegetatie	Groot deel van Nederland, vooral Friesland, Overijssel, Noord-Holland	AS	Ja, zie toelichting

Noordse woelmuis

De verspreiding van de noordse woelmuis (*Microtus oeconomus*) is beperkt tot vijf gebieden in Nederland met natte biotopen: het Friese merengebied, Texel, Noord-Holland zuid, het Utrechts/Zuid-Hollands veenweidegebied en het deltagebied. De soort komt voornamelijk voor in zeer natte, kruidenrijke vegetatie, rietland, moeras, zeer extensief gebruikt nat weiland en periodiek overstroomde terreinen. Het plangebied ligt binnen het verspreidingsgebied van de noordse woelmuis. Aangezien bovengenoemde biotopen ontbreken is er geen geschikt habitat voor de soort aanwezig in het plangebied. Het plangebied ligt aan de rand van het verspreidingsgebied van deze soort. Uit de omgeving is een enkele waarneming bekend van deze soort op 4 kilometer ten zuidwesten van het plangebied (NDFF, 2016). De tussenliggende snelweg en watergangen vormen een barrière tussen deze waarneming en het plangebied waardoor het niet aannemelijk is dat deze soort zich incidenteel in het plangebied bevindt.

Waterspitsmuis

De waterspitsmuis (*Neomys fodiens*) komt in het grootste deel van Nederland voor, maar met het zwaartepunt in waterrijke gebieden van Friesland, Overijssel en Noord-Holland. Deze soort is gebonden aan schone wateren met een ontwikkelde watervegetatie en een rijke oevervegetatie. Het plangebied ligt binnen het verspreidingsgebied van de waterspitsmuis. De watergangen in en rond het plangebied vormen geen geschikt habitat voor waterspitsmuis omdat een rijk ontwikkelde watervegetatie ontbreekt. Uit de omgeving is een enkele waarneming bekend van waterspitsmuis op 4 kilometer ten zuidwesten van het plangebied (NDFF, 2017). De tussenliggende snelweg en watergangen vormen een barrière tussen deze waarneming en het plangebied waardoor het niet aannemelijk is dat deze soort zich incidenteel in het plangebied bevindt.

Overige muizen

Voor aardmuis (*Microtus agrestis*), bosmuis (*Apodemus sylvaticus*), dwergmuis (*Micromys minutus*), dwergspitsmuis (*Sorex minutus*), gewone bosspitsmuis (*Sorex araneus*), huisspitsmuis (*Crocidura russula*), ondergrondse woelmuis (*Microtus subterraneus*), rosse woelmuis (*Myodes glareolus*), tweekleurige bosspitsmuis (*Sorex coronatus*), veldmuis (*Microtus arvalis*) en woelrat (*Arvicola amphibius*) geldt dat zij door de Provincie Noord-Holland voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming. Wel geldt altijd de zorgplicht.

4.8 Marterachtigen

Binnen de soortgroep marterachtigen is het voorkomen in het plangebied van een aantal beschermde soorten op voorhand uit te sluiten, op basis van specifieke habitateisen en/of regionale verspreiding. In Tabel 7 is hiervan een overzicht gegeven. Voor soorten die niet zijn uit te sluiten staat onder de tabel een toelichting. In een aantal provincies zijn de kleine marterachtigen vrijgesteld bij ruimtelijke ingrepen, zie daarvoor Tabel 7.

Tabel 7 Habitat en verspreidingskenmerken van beschermde soorten met de beschermingsstatus (Wn), HR = Habitatrichtlijn, AS = Andere Soorten. Aangegeven is of het voorkomen van een soort in het plangebied met zekerheid is uit te sluiten op basis van ontbreken geschikt habitat (H) en/of buiten verspreidingsgebied (V).

Soort	Habitat	Verspreiding	Wn	Uit te sluiten
Boommarter (<i>Martes martes</i>),	Komt voor in allerlei typen en leeftijden bos. Ze verblijven in allerlei holten, zoals boomholten, konijnen-, vossen- en dassenholen; het verblijf waar de jongen opgroeien is bijna altijd een boomholte.	Midden- en Noord-Nederland, delen van Brabant, Zeeland, Zuid-Holland en Noord-Holland	AS	Ja, V
Bunzing (<i>Mustela putorius</i>)	Divers habitat met verblijfplaatsen in holen van bijvoorbeeld konijnen, dassen en vossen (bunzing) en oude mollen- en muizenholletjes (wezel, hermelijn), ook in rustige, begroeide delen.	Geheel Nederland	AS	Nee, zie toelichting
Wezel (<i>Mustela nivalis</i>)				
Hermelijn (<i>Mustela erminea</i>)				
Das (<i>Meles meles</i>)	Bossen in combinatie met weides, akkers, lijnvormige elementen.	Gehele oostelijk helft van Nederland, Incidenteel in Zeeland, Zuid-Holland, Noord-Holland, Flevoland	AS	Ja, H+V
Otter (<i>Lutra lutra</i>)	Langs oevers van stromend water, meren, plassen met voldoende dekking en rust en voedsel.	Delen van Noord-Nederland, Flevoland, Zuid-Holland, Gelderland, Overijsselse Vecht, lokaal in Noord- en Midden-Limburg	HR	Ja, V
Steenmarter (<i>Martes foina</i>)	Gebieden met kleinschalige landbouw met oude schuren, heggen en geriefbosjes. Verblijfplaatsen in gebouwen o.a. op zolders, kruipruimtes, spouwmuren, onder dakpannen. Binnen het territorium ook meerdere rust- en verblijfplaatsen in boomholtes, takkenhopen en struweel.	Vooral de oostelijke helft en midden Nederland, maar ook in westelijk Nederland	AS	Ja, V

Bunzing, wezel, hermelijn

Deze kleine marterachtigen hebben een voorkeur voor half open, structuurrijke gebieden, en zijn daarbij afhankelijk van voldoende dekking. De kleine marterachtigen hebben hun verblijf in holen, zoals oude holen van konijnen, dassen en vossen (bunzing) en oude mollen- en muizenholletjes (wezel, hermelijn), maar verblijven overdag ook wel in rustige, begroeide delen.

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat wezel en hermelijn op 1,5 kilometer rondom het plangebied voorkomen. De dichtstbijzijnde waarneming van bunzing de afgelopen 5 jaar was op meer dan 8 kilometer van het plangebied. De bosschages in het plangebied kunnen geschikt zijn als foerageergebied voor bunzing, hermelijn en wezel. Aangezien het plangebied aan een pad ligt waar veel honden worden uitgelaten en ook de aanwezigheid van huiskatten niet kan worden uitgesloten is het redelijkerwijs uit te sluiten dat de bosschages in het plangebied als voortplantings- of rustplaats worden gebruikt.

4.9 Overige zoogdieren

Binnen de groep overige zoogdieren komen zowel streng beschermde soorten van de habitatrichtlijn voor als soorten volgens beschermingsregime Andere Soorten. Ook zijn een aantal soorten door sommige provincies vrijgesteld. Van een aantal soorten is op basis van specifieke habitateisen en/of regionale verspreiding het voorkomen in het plangebied op voorhand uit te sluiten. In Tabel 8 is hiervan een overzicht gegeven. Voor soorten die niet zijn uit te sluiten staat onder de tabel een toelichting.

Tabel 8 Habitat en verspreidingskenmerken van beschermde soorten met de beschermingsstatus (Wn), HR= Habitatrichtlijn, AS = Andere Soorten. * In sommige provincies zijn soorten vrijgesteld, zie daarvoor Bijlage 5. Aangegeven is of het voorkomen van een soort in het plangebied met zekerheid is uit te sluiten op basis van ontbreken geschikt habitat (H) en/of buiten verspreidingsgebied (V).

Soort	Habitat	Verspreiding	Wn	Uit te sluiten
Damhert (<i>Dama dama</i>)	Loofbossen met ondergroei, grazige randzones	Duingebieden, Veluwe, Utrechtse Heuvelrug, Zuid-west Limburglandelijk verspreid (Nulstandbeheer)	AS	Ja, V
Edelhert (<i>Cervus elaphus</i>)	Bossen, grasgebieden	Veluwe, Oostvaardersplassen, Weerterbos. Incidenteel Utrechtse Heuvelrug, Noord-Brabant en Limburg (Nulstandbeheer)	AS*	Ja, V
Egel (<i>Erinaceus europaeus</i>)	Zeer uiteenlopende biotopen	Heel Nederland	AS*	Nee
Haas (<i>Lepus europaeus</i>)	Zeer uiteenlopende biotopen	Heel Nederland	AS*	Nee
Konijn (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	Zeer uiteenlopende biotopen	Heel Nederland	AS*	Nee
Lynx (<i>Lynx lynx</i>)	Dichte bossen met ondergroei, heuvels	Incidenteel in Zuid-Limburg	HR	Ja, H+V
Ree (<i>Capreolus capreolus</i>)	Bos, bosranden, grasland, heide, duinen, cultuurlandschap	Heel Nederland met uitzondering van Texel, Vlieland en delen van Noord-Holland	AS*	Ja, V
Vos (<i>Vulpes vulpes</i>)	Zeer uiteenlopende biotopen	Heel Nederland	AS*	Nee
Wild zwijn (<i>Sus scrofa</i>)	Voedselrijke bossen met natte plaatsen	(Nulstandbeheer)	AS*	Ja, H+V
Wilde kat (<i>Felis silvestris</i>)	Oude, structuurrijke loofbossen	Lokaal in Zuid-Limburg	HR	Ja, H+V
Wolf (<i>Canis lupus</i>)	Diverse landschappen en biotopen, voorkeur voor grote bossen.	Vestiging op de Veluwe, elders incidenteel zwervend	HR	Ja, H+V
Zeezoogdieren 21 beschermde soorten	Zee	Noordzee, sommige soorten incidenteel in havens, delta.	HR	Ja, H+V

Egel, haas, konijn en vos

In het plangebied is geschikt habitat aanwezig voor egel (*Erinaceus europaeus*), haas (*Lepus europaeus*), konijn (*Oryctolagus cuniculus*) en vos (*Vulpes vulpes*) en er zijn waarnemingen van deze soorten in de omgeving het plangebied gedaan. Hierdoor is het aannemelijk dat deze soorten zich (incidenteel) in het plangebied bevinden.

Deze soorten zijn door de provincie Noord-Holland voor ruimtelijke ingrepen vrijgesteld van de Wet natuurbescherming. Wel geldt altijd de zorgplicht.

4.10 Reptielen

Binnen de soortgroep reptielen is het voorkomen in het plangebied van een aantal beschermde soorten op voorhand uit te sluiten, op basis van specifieke habitateisen en/of regionale verspreiding. In Tabel 9 is hiervan een overzicht gegeven. Voor soorten die niet zijn uit te sluiten staat onder de tabel een toelichting.

Tabel 9 Habitat en verspreidingskenmerken van beschermde soorten met de beschermingsstatus (Wn), HR = Habitatrichtlijn, AS = Andere Soorten. Aangegeven is of het voorkomen van een soort in het plangebied met zekerheid is uit te sluiten op basis van ontbreken geschikt habitat (H) en/of buiten verspreidingsgebied (V).

Soort	Habitat	Verspreiding	Wn	Uit te sluiten
Adder (<i>Vipera berus</i>)	Natte heide en hoogveen, bossen	Pleistocene zandgronden, in Limburg alleen op de Meinweg	AS	Ja, H+V
Gladde slang (<i>Coronella austriaca</i>)	Heide en hogere droge delen in hoogveenvegetaties	Oostelijk helft van Nederland (hogere zandgronden) en Zuid-Limburg	HR	Ja, H+V
Hazelworm (<i>Anguis fragilis</i>)	Vochtige bos en heide met een dichte vegetatiestructuur, houtwallen, struweel, stenige habitats.	Heel Nederland m.u.v. Zeeland, uitgezette populaties in de Hollandse duinen	AS	Ja, H+V
Levendbarende hagedis (<i>Zootoca vivipara</i>)	Heide, hoogveen, open bos, bermen, diverse zonnige plekken.	Vrijwel geheel Nederland m.u.v. Zuid-Holland en Noord-Holland	AS	Ja, V
Muurhagedis (<i>Podarcis muralis</i>)	Warme beschutte locaties, met name muren en rotsen.	Maastricht en enkele (uitgezette) populaties	HR	Ja, H+V
Ringslang (<i>Natrix natrix</i>)	Waterrijke habitats, met droge biotopen voor overwintering en eiafzet	Noord-Holland, Utrecht, Gelderland, Overijssel, Drenthe en Friesland, verder verspreid	AS	Nee, zie toelichting
Zandhagedis (<i>Lacerta agilis</i>)	Droge warme gebieden in duinen en zandgronden	Kust- en rivierduinen, Veluwe en stuwwallen	HR	Ja, H+V

Ringslang

De ringslang (*Natrix natrix*) komt voor in waterrijke gebieden op zandgronden of op overgangen van zandgronden naar veen- en kleigebieden, waarbij droge habitats voor overwintering en beschutting en natte habitats voor de voortplanting en voedsel op korte afstand van elkaar beschikbaar moeten zijn. De dijken van het Markermeer worden door ringslangen als overwinterplaats gebruikt en in het achterland wordt gevoerageerd. Het is daarom niet uit te sluiten dat zich incidenteel een foeragerende of zonnende ringslang in het plangebied bevindt. Het is echter uitgesloten dat ringslangen het plangebied als overwinter of voortplantingshabitat gebruiken omdat het hiervoor te nat is.

4.11 Amfibieën

Het functioneel leefgebied van amfibieën bestaat uit voortplantingswater en landhabitat. De meeste soorten maken in het voorjaar en/of zomer gebruik van het water en de rest van het jaar hebben ze zomer- en winterverblijfplaatsen op het land. Sommige soorten overwinteren onderwater in de modder. De periodes van de land- en waterfase verschillen per soort.

In het plangebied is een watergang aanwezig die mogelijk geschikt is als voortplantingswater voor amfibieën. Een aantal beschermde amfibieënsoorten is op voorhand uit te sluiten op basis van specifieke habitateisen en/of regionale verspreiding. In Tabel 10 is hiervan een overzicht gegeven. Voor soorten die niet zijn uit te sluiten staat onder de tabel een toelichting.

Tabel 10 Habitat en verspreidingskenmerken van beschermde soorten met de beschermingsstatus (Wn), HR= Habitatrichtlijn, AS = Andere Soorten. Aangegeven is of het voorkomen van een soort in het plangebied met zekerheid is uit te sluiten op basis van ontbreken geschikt habitat (H) en/of buiten verspreidingsgebied (V).

Soort	Habitat	Verspreiding	Wn	Uit te sluiten
Alpenwatersalamander (<i>Ichthyosaura alpestris</i>)	Allerlei typen wateren	Noord-Brabant en Limburg. Gelderland (Rijk van Nijmegen), Zeeland en Drenthe	AS	Ja, V
Boomkikker (<i>Hyla arborea</i>)	Bos, struweel en kleinschalige cultuurlandschappen	Pleistocene zandgronden en de duinen	HR	Ja, V
Geelbuikvuurpad (<i>Bombina variegata</i>)	Ruderaal terrein (groeven), halfnatuurlijke graslanden	Alleen zuidelijk deel van Zuid- Limburg.	AS	Ja, H+V
Heikikker (<i>Rana arvalis</i>)	Heide, hoog- en laagveen, halfnatuurlijk grasland, bos en struweel	Vrijwel alle provincies, in Limburg ontbreekt de soort in het gebied ten zuiden van de Meinweg.	HR	Ja, V
Kamsalamander (<i>Triturus cristatus</i>)	Struweel en houtwallen nabij niet verzuurd voortplantingswater met onderwatervegetatie	Oost en zuid Nederland, vooral zandgronden en het rivierengebied	HR	Ja, H+V
Knoflookpad (<i>Pleobates fuscus</i>)	Vennen, randen van beek- en rivierdalen, extensief beheerde, zandige agrarische gebieden. Overwintering: diep ingegraven.	Pleistocene zandgronden in Limburg, Noord-Brabant, Gelderland, Overijssel en Drenthe	HR	Ja, H+V
Poelkikker (<i>Pelophylax lessonae</i>)	Heide, hoogveen, half-natuurlijke graslanden, agrarisch gebied en laagveen, duinen. Zonnige, voedselarme schone wateren, begroeide oevers.	Vooral pleistocene, hogere zandgronden, rivierengebied	HR	Ja, H+V
Rugstreeppad (<i>Epidalea calamita</i>)	Poelen, ondiepe plassen, snel opwarmend water	Pionier van duin- en rivierengebied, polders	HR	Nee, Zie toelichting
Vinpootsalamander (<i>Lissotriton helveticus</i>)	Bos, heidegebieden, hellingbossen	Noord-Brabant en Limburg	AS	Ja, H+V
Vroedmeesterpad (<i>Alytes obstetricans</i>)	Ruderaal terrein (groeven), halfnatuurlijke graslanden, steden, dorpen, diverse wateren	Zuid-Limburg en elders uitgezette populaties	HR	Ja, V
Vuursalamander (<i>Salamandra salamandra</i>)	Vochtige hellingbossen	Zeer zeldzaam, in hellingbossen in Zuid-Limburg	AS	Ja, H+V
Overige amfibieën vrijgestelde soorten			AS	Nee, zie toelichting

Rugstreeppad

De rugstreeppad (*Bufo calamita*) is een pionierssoort die voornamelijk voorkomt op zandgronden en is afhankelijk van door regenwater gevulde ondiepe, snel opwarmende wateren. De rugstreeppad komt voor op meerder plekken op 1 kilometer rond het plangebied aan de andere kant van de A7 (NDFF, 2017). Het plangebied vormt op dit moment geen geschikt habitat voor rugstreeppad omdat het dichtbegroeid is en ondiepe poelen en wateren ontbreken. Als echter met de werkzaamheden wordt aangevangen ontstaat

mogelijk wel heel geschikt rugstreeppaddenhabitat. Gezien de vele watergangen en de snelweg tussen het plangebied en deze waarnemingen is het redelijkerwijs uit te sluiten dat rugstreeppadden zich in het plangebied zullen vestigen tijdens de werkzaamheden.

Overige amfibieën

De soorten bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en meerkikker komen in heel Nederland voor op uiteenlopende plekken. In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van gewone pad en kleine watersalamander zodat de aanwezigheid van deze soorten in het plangebied deze niet is uit te sluiten. Deze soorten zijn door de provincie Noord-Holland voor ruimtelijke ingrepen vrijgesteld van de Wet natuurbescherming. Wel geldt altijd de zorgplicht.

4.12 Vissen

In het plangebied is een brede watergang aanwezig. Beschermde vissoorten zijn op voorhand uit te sluiten op basis van specifieke habitateisen en/of regionale verspreiding. In Tabel 11 is hiervan een overzicht gegeven.

Tabel 11 Habitat en verspreidingskenmerken van beschermde soorten met de beschermingsstatus (Wn), HR= Habitatrichtlijn, AS = Andere Soorten. Aangegeven is of het voorkomen van een soort in het plangebied met zekerheid is uit te sluiten op basis van ontbreken geschikt habitat (B) en/of buiten verspreidingsgebied (V).

Soort	Habitat	Verspreiding	Wn	Uit te sluiten
Beekdonderpad (<i>Cottus rhenanus</i>),	Kleine snelstromende beken met grind en stenen	De Geul in Zuid-Limburg, de Berkel en Aa-strang in Gelderland.	AS	Ja, H+V
Beekprik (<i>Lampetra planeri</i>),	Kleine snelstromende beken met grind en goede waterkwaliteit	Gelderland, Overijssel, Noord-Brabant en Limburg (alleen Geul)	AS	Ja, H+V
Elrits (<i>Phoxinus phoxinus</i>)	Zuurstofrijke wateren met grindrijke bodem	Grensmaas, aantal beken in Zuid-Limburg en een beek op oostflank van de Veluwe.	AS	Ja, H+V
Europese steur (<i>Acipenser sturio</i>)	Rivieren en kustwateren	Zeeland en in Waal bij Nijmegen	HR	Ja, H+V
Gestippelde alver (<i>Alburnoides bipunctatus</i>)	Snelstromende zuurstofrijke beken en rivieren met grind of stenen	Zuid- en Midden-Limburg	AS	Ja, H+V
Grote modderkruiper (<i>Misgurnus fossilis</i>)	Verlandende oeversystemen met een lage dynamiek en een weelderige vegetatie.	Verspreid in NL m.u.v. de kustzone en Zuid-Limburg	AS	Ja, V
Kwabaal (<i>Lota lota</i>)	Rivieren, meren en beken	In en rond de grote rivieren in Gelderland, Noord-Holland, Limburg, Noord-Brabant Overijssel en Utrecht.	AS	Ja, H+V
Noordzeehouting (<i>Coregonus oxyrinchus</i>)	Rivieren en kustwateren	Grote rivieren en IJsselmeer	HR	Ja, H+V

4.13 Libellen

De in Nederland voorkomende beschermde libellen zijn soorten die in specifieke biotopen leven en/of een zeer beperkte regionale verspreiding kennen. Alle libellensoorten hebben water of natte omstandigheden nodig voor de voorplanting. In het plangebied is een watergang aanwezig met mogelijk enige stroming. Echter, alle beschermde soorten van libellen van stilstaande- en stromende wateren zijn op voorhand uit te sluiten door hun specifieke habitateisen en/of verspreiding (zie Tabel 12 en Tabel 13).

Tabel 12 Habitat en verspreidingskenmerken van beschermde libellen van stilstaande wateren met de beschermingsstatus (Wn), HR= Habitatrictlijn, AS = Andere Soorten. Aangegeven is of het voorkomen van een soort in het plangebied met zekerheid is uit te sluiten op basis van ontbreken geschikt habitat (H) en/of buiten verspreidingsgebied (V).

Soort	Habitat	Verspreiding	Wn	Uit te sluiten
Donkere waterjuffer (<i>Coenagrion armatum</i>)	Petgaten	Enkel in de Weerribben in Friesland.	AS	Ja, H+V
Gevlekte glanslibel (<i>Somatochlora flavomaculata</i>)	Moerasbossen, verlande vennen, petgaten en sterk begroeide sloten	Verspreidend over het land met populaties in Weerribben, zuidoost Nederland, het duingebied en de Achterhoek	AS	Ja, H+V
Gevlekte witsnuitlibel (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>)	Matig voedselrijke vennen en venen en laagveengebieden met rijke onderwater- en oevervegetatie	Verspreid in Nederland, m.u.v. Zuid-Limburg	HR	Ja, H+V
Groene glazenmaker (<i>Aeshna viridis</i>)	Komt alleen voor in stilstaande wateren met krabbenscheer	Vooral Friesland, Groningen, Drenthe en Utrecht + klein deel Zuid en Noord-Holland.	HR	Ja, H+V
Hoogveenglanslibel (<i>Somatochlora arctica</i>)	Hoogveenwatertjes zoals veenputten met dikke veenmos pakketten	Beperkt, enkele gebieden in het uiterste oosten van Gelderland en Overijssel, het zuiden van Noord-Brabant en Zuid-Limburg	AS	Ja, H+V
Kempense heidelibel (<i>Sympetrum depressiusculum</i>)	Ondiepe moerassen en brede verlandingszones van vennen en plassen	Weerribben e.o. en lokaal in Utrecht en Noord-Brabant	AS	Ja, H+V
Noordse winterjuffer (<i>Sympecma paedisca</i>)	Matig voedselrijke vennen en venen en laagveengebieden met rijke onderwater- en oevervegetatie	De Weerribben-Wieden, De Kuinderplas, zeer lokaal in Zuidwest-Drenthe en Zuidoost-Friesland.	HR	Ja, H+V
Oostelijke witsnuitlibel (<i>Leucorrhinia albifrons</i>)	Voedselarme tot matig voedselrijke vennen en bosplasjes	Slechts enkele populaties omgeving Staphorst en Gorssel	HR	Ja, H+V
Sierlijke witsnuitlibel (<i>Leucorrhinia caudalis</i>)	Matig voedselrijke vennen, dode rivierarmen en bosplasjes met rijke onderwatervegetatie. De soort is tolerant tot vissen	Weerribben en omgeving	HR	Ja, H+V
Speerwaterjuffer (<i>Coenagrion hastulatum</i>)	Zwak gebufferde vennen en hoogveen, veelal begroeid met zegge	Noord-Brabant, Twente en De Achterhoek	AS	Ja, H+V

Tabel 13 Habitat en verspreidingskenmerken van beschermde soorten met de beschermingsstatus (Wn), HR = Habitatrichtlijn, AS = Andere Soorten. Aangegeven is of het voorkomen een soort in het plangebied met zekerheid is uit te sluiten op basis van ontbreken geschikt habitat (B) of buiten verspreidingsgebied (V).

Soort	Habitat	Verspreiding	Wn	Uit te sluiten
Beekrombout (<i>Gomphus vulgatissimus</i>)	Schone, rustig stromende beken en rivieren met een zandige bodem	Oostelijk deel van Nederland, hogere zandgronden en rivierengebied.	AS	Ja, H+V
Bosbeekjuffer (<i>Calopteryx virgo</i>)	Beschaduwde beekjes en bosbeekjes met een zandige bodem	Limburg, Noord-Brabant, Achterhoek en Twente	AS	Ja, H+V
Gaffellibel (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)	Helder stromend water met een bodemsubstraat van kiezels of grof zand en zandige oevers	Delen van de Dommel, Roer en Swalm	HR	Ja, H+V
Gewone bronlibel (<i>Cordulegaster boltonii</i>)	Beschaduwde beekjes en bosbeekjes met een zandige bodem	Enkele plekken in Limburg en het oosten van Noord-Brabant	AS	Ja, H+V
Rivierrombout (<i>Gomphus flavipes</i>)	Schone, zandige delen van grote rivieren waar slib wordt afgezet	Waal, IJssel, Hollands Diep en Roer	HR	Ja, H+V

4.14 Vlinders

De in Nederland voorkomende beschermde vlinders zijn soorten die in specifieke biotopen leven en/of zeer beperkte regionale verspreiding kennen. Deze vlinders zijn onder te verdelen in soorten van droge en vochtige graslanden, soorten van natte graslanden en vlinders van bosrijke gebieden. Beschermde vlinders zijn op voorhand uit te sluiten door hun specifieke habitateisen en/of verspreiding (zie Tabel 14, Tabel 15 en Tabel 16).

4.14.1 Vlinders van droge tot vochtige graslanden

Tabel 14 Habitat en verspreidingskenmerken van beschermde soorten met de beschermingsstatus (Wn), HR = Habitatrichtlijn, AS = Andere Soorten. Aangegeven is of het voorkomen een soort in het plangebied met zekerheid is uit te sluiten op basis van ontbreken geschikt habitat (H) of buiten verspreidingsgebied (V).

Soort	Habitat	Verspreiding	Wn	Uit te sluiten
Aardbeivlinder (<i>Pyrgus malvae</i>)	Droge en vochtige graslanden, heiden op zandgronden en in duinen	Verspreid door Nederland, lokaal in Zuid-Limburg.	AS	Ja, H+V
Bruin dikkopje (<i>Erynnis tages</i>)	Droog of vochtig kalkrijk grasland met lage vegetatie	Enkele plaatsen in Zuid-Limburg	AS	Ja, H+V
Donker pimperlauwtje (<i>Maculinea nausithous</i>)	Vochtige graslanden	Komt alleen voor in de omgeving van Posterholt in Limburg.	HR	Ja, H+V
Duinparelmoervlinder (<i>Fabriciana niobe</i>)	Droge graslanden en duingraslanden met duin-, moeras- of hondsviooltje	Waddeneilanden en het Noord-Hollandse duingebied	AS	Ja, H+V

Soort	Habitat	Verspreiding	Wn	Uit te sluiten
Grote parelmoervlinder (<i>Speyeria aglaja</i>)	Droge graslanden en duingraslanden met duin-, moeras- of hondsviooltje	Beperkt tot de Waddeneilanden en de Veluwe	AS	Ja, H+V
Grote vuurvinder (<i>Lycaena dispar ssp. batava</i>)	Moerassen en vochtige graslanden. Zit met name rondom watergangen in laagveengebieden met (water)zuring	Komt uitsluitend voor in drie laagveengebieden in Noordwest-Overijssel en Zuidoost-Friesland: De Weerribben, De Wieden en de Rottige Meente.	HR	Ja, V
Kleine heivlinder (<i>Hipparchia statilinus</i>)	Voorkeur voor stuifzanden en droge heiden	Komt alleen nog voor op het Kootwijkerzand in de Veluwe	AS	Ja, H+V
Kommavinder (<i>Hesperia comma</i>)	Droge en vochtige graslanden, heiden op zandgronden en in duinen	Verspreid door Nederland, niet in Zuid-Limburg.	AS	Ja, H+V
Moerasparelmoervlinder (<i>Euphydryas aurinia</i>)	Vochtige graslanden	Verdwenen uit Nederland, enkel incidenteel rondzwervend	HR	Ja: H+V
Pimpernelblauwtje (<i>Maculinea teleius</i>)	Vochtige graslanden	Geherintroduceerd in de Moerputten in Noord-Brabant	HR	Ja, H+V
Tijmblauwtje (<i>Maculinea arion</i>)	Droge graslanden	Verdwenen uit Nederland, enkel incidenteel rondzwervend	HR	Ja: H+V
Veldparelmoervlinder (<i>Melitaea cinxia</i>)	Schrale, droge graslanden met korte vegetatie	Limburg en enkele plaatsen in Noord-Brabant.	AS	Ja, H+V
Zilverstreephooibeestje (<i>Coenonympha hero</i>)	Vochtige graslanden	Verdwenen uit Nederland, enkel incidenteel rondzwervend	HR	Ja, V

4.14.2 Vlinders van natte graslanden

Tabel 15 Habitat en verspreidingskenmerken van beschermde soorten met de beschermingsstatus (Wn), HR = Habitatrichtlijn, AS = Andere Soorten. Aangegeven is of het voorkomen van een soort in het plangebied met zekerheid is uit te sluiten op basis van ontbreken geschikt habitat (H) en/of buiten verspreidingsgebied (V).

Soort	Habitat	Verspreiding	Wn	Uit te sluiten
Spiegeldikkopje (<i>Heteropterus morpheus</i>)	Natte ruigten en heiden in de directe nabijheid van loofbos	Enkele plaatsen in de Peel, grensgebied van Noord-Brabant met Limburg.	AS	Ja, V
Veenbesblauwtje (<i>Agriades optilete</i>)	Kleine, door bos omgeven veentjes op de zandgronden	Enkele tril- en hoogveengebieden in Drenthe	AS	Ja, H+V
Veenbesparelmoervlinder (<i>Boloria aquilonaris</i>)	Oevers van vennen met hoogveenontwikkeling en hoogveentjes omgeven door bos	Enkele tril- en hoogveengebieden in Drenthe	AS	Ja, H+V
Veenhooibeestje (<i>Coenonympha tullia</i>)	Voedselarme delen van moerassen, veengebieden, natte heiden en verveende heidevennen	Drenthe en Friesland, Overijssel, Gelderland en lokaal in Noord-Brabant.	AS	Ja, H+V
Zilveren maan (<i>Boloria selene</i>)	Natte tot vochtige, schrale graslanden met moeras-, honds- of duinviooltje	Veenweidegebied, rivierengebied en lokaal in Limburg	AS	Ja, H+V
Gentiaanblauwtje (<i>Phengaris alcon</i>)	Natte heiden en blauwgraslanden. De aanwezigheid van klokjesgentiaan en de bossteekmier zijn	Oost-Nederland, lokaal in Zuid-Limburg	AS	Ja, H+V

Soort	Habitat	Verspreiding	Wn	Uit te sluiten
	essentieel in het leefgebied van de soort			

4.14.3 Vlinders van bosrijke gebieden

Tabel 16 Habitat en verspreidingskenmerken van beschermde soorten met de beschermingsstatus (Wn), HR = Habitatrichtlijn, AS = Andere Soorten. Aangegeven is of het voorkomen een soort in het plangebied met zekerheid is uit te sluiten op basis van ontbreken geschikt habitat (B) en/of buiten verspreidingsgebied (V).

Soort	Habitat	Verspreiding	Wn	Uit te sluiten
Bospareelmoervlinder (<i>Melitaea athalia</i>)	Langs bosranden en open plekken in bossen met kruidenrijke en zonnige plaatsen	Enkel in de Veluwe	AS	Ja, V
Bruine eikenpage (<i>Satyrus ilicis</i>)	langs bosranden en kapvlakten op zandgronden, met kwijnende eiken of jonge eikenaanplant	Verspreid in Nederland, lokaal in Zuid-Limburg	AS	Ja, H+V
Grote vos (<i>Nymphalis polychloros</i>)	Gebieden met grote vrijstaande bomen zoals bosranden, boomgaarden en open bossen	Verspreid in Nederland	AS	Nee, zie toelichting
Grote weerschijnvlinder (<i>Apatura iris</i>)	(oudere) vochtige loofbossen en broekbossen met de aanwezigheid van boswilg	Oost-Nederland.	AS	Ja, V
Iepenpage (<i>Satyrus w-album</i>)	Voorkeur voor bosranden of boomgroepen bestaande uit iepen. Dit kunnen ook boomgroepen in stedelijke omgeving zijn, zoals bomenlanen of stadsparken	Zuid-Limburg en met name oost-Nederland	AS	Ja, V
Kleine ijsvogelvlinder (<i>Limenitis camilla</i>)	(oudere) vochtige loofbossen en broekbossen met de aanwezigheid van kamperfoelie	Oost-Nederland op hogere zandgronden.	AS	Ja, V
Sleedoornpage (<i>Thecla betulae</i>)	Struwelen, houtwallen, bosranden en stadsparken met sleedoorn, pruim of kers	Midden- en Noord-Nederland, Zuid-Limburg	AS	Ja, H+V
Teunisbloempijlstaart (<i>Proserpinus proserpina</i>)	Open plekken en bosranden, warme open plaatsen in vochtige bossen.	Zuid-Limburg, breidt zich uit naar het noorden, Noord-Brabant en Gelderland.	HR	Ja, V

Grote vos

De grote vos (*Nymphalis polychloros*) is een soort die voorkomt in habitats met grote vrijstaande bomen zoals bosranden, boomgaarden en open bossen. Waardplanten zijn iep, zoete kers en sommige wilgensoorten. Het plangebied ligt binnen het verspreidingsgebied van de soort. De bomen en boomranden binnen het plangebied vormen geschikt habitat voor deze soort. Er zijn waarnemingen van grote vos op 4 kilometer ten oosten van het plangebied bekend (NDFF, 2018-2020). De aanwezigheid van de grote vos in het plangebied is daardoor niet uit te sluiten.

4.15 Overige ongewervelden

De volgende overige soorten ongewervelden zijn beschermd binnen het Beschermingsregime Habitatrichtlijn. **Oeveraas** (*Palingenia longicauda*), **juchtleerkever** (*Osmoderma eremita*) en **Bataafse stroommossel** (*Unio crassus*) zijn uit Nederland verdwenen.

Brede geelrandwaterroofkever (*Dytiscus latissimus*) en **gestreepte waterroofkever** (*Graphoderus bilineatus*) zijn zeldzame soorten met een zeer beperkte verspreiding. De brede geelrandwaterroofkever werd tot voor kort als uitgestorven beschouwd en is recent herontdekt in Drenthe. De gestreepte waterroofkever komt voor in veensloten in laagveengebieden, Nieuwkoopse plassen, Noordwest Overijssel en bij Oisterwijk. Beide soorten zijn afhankelijk van grote stilstaande wateren met schoon water, zoals meren, vennen en groeves met een minimale diepte van 1 meter en een minimale oppervlakte van 1 hectare en goed ontwikkelde oever- en watervegetatie. Het plangebied ligt buiten het huidige verspreidingsgebied van brede geelrandwaterroofkever en gestreepte waterroofkever en er is geen geschikt habitat voor deze soorten binnen het plangebied. De aanwezigheid van deze soorten kan worden uitgesloten.

De **vermiljoenkever** (*Cucujus cinnaberinus*) komt sinds 2012 voor in Noord-Brabant, Limburg en Gelderland. De larven leven achter de schors van dode bomen in vochtige bossen, houtwallen en lanen met bomen. Het plangebied ligt buiten het verspreidingsgebied van vermiljoenkever. Uit de omgeving zijn geen waarnemingen bekend. De aanwezigheid van deze soort kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

De **platte schijfhoren** (*Anisus vorticulus*) komt in de meeste provincies lokaal voor. De soort komt voor in zoete, heldere en schone wateren met een rijke begroeiing, vaak in draadalg-vegetaties, maar ook in bijvoorbeeld wateren met krabbenscheer. De soort vertoont een voorkeur voor wateren met veenbodems. In wateren met klei- of zandbodems komt de soort slechts zeer incidenteel voor. De soort leeft niet in verontreinigd of brak water. Het plangebied ligt buiten het verspreidingsgebied van de soort. De aanwezigheid van deze soort in het plangebied kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

De **Europese rivierkreeft** (*Astacus astacus*) valt binnen het regime 'Andere Soorten' en komt nog op een plek voor in Nederland, namelijk in de schaatsvijver op landgoed Warnsborn nabij Arnhem. Het plangebied bevindt zich buiten het verspreidingsgebied van de Europese rivierkreeft. De aanwezigheid van deze soort kan worden uitgesloten.

Het **vliegend hert** (*Lucanus cervus*) valt binnen het regime 'Andere Soorten' is afhankelijk van rottend eikenhout dat in Nederland vooral voorkomt in oude eikenbossen, hakhout, houtwallen, lanen en parken met oude eikenbomen. De aanwezigheid van het vliegend hert is beperkt tot de Veluwe, Midden- en Zuid-Limburg, de stuwwal bij Nijmegen, de Utrechtse Heuvelrug en Twente. Het plangebied ligt buiten van het verspreidingsgebied van vliegend hert. De aanwezigheid van deze soort in het plangebied kan worden uitgesloten.

4.16 Samenvatting resultaten

Van de onderstaande resultaten wordt in hoofdstuk 5 getoetst of de ingreep negatieve effecten heeft en of deze effecten in strijd zijn met de Wet natuurbescherming.

Beschermde gebieden

Het plangebied ligt nabij Natura 2000 gebied 'Markermeer & IJmeer'. Het plangebied ligt niet in NNN en er geldt geen externe werking.

Houtopstanden

Bescherming van houtopstanden is niet van toepassing.

Beschermde soorten

In onderstaande tabel zijn de soorten weergegeven die in het plangebied aanwezig zijn of hun aanwezigheid kan niet worden uitgesloten.

Tabel 17 Soort(groepen) (potentieel) aanwezig (X) met functie en beschermingsregime: VR= Vogelrichtlijn, HR= Habitatrichtlijn, AS= Andere Soorten

Soort/soortgroep	Functie	Aanwezig	Mogelijk aanwezig	Beschermings-regime
Broedvogels categorie 5: koolmees, pimpelmees, boomkruiper, zwarte roodstaart, groene specht, grote bonte specht en spreeuw	Beschermde nest categorie 5		X	VR
Algemene broedvogels	Leefgebied, nesten		X	VR
Vleermuizen, zie Tabel 18	Vliegroute, foerageergebied			HR
Algemene muizen	Leefgebied, nestplaats		X	HR (vrijgesteld)
Bunzing, wezel en hermelijn	Foerageergebied		X	AS
Egel	Leefgebied		X	AS (vrijgesteld)
Haas	Leefgebied		X	AS (vrijgesteld)
Konijn	Leefgebied		X	AS (vrijgesteld)
Vos	Leefgebied		X	AS (vrijgesteld)
Algemene amfibieën	Leefgebied, voortplantingswater, winterhabitat		X	HR (vrijgesteld)

Tabel 18. Tabel 18 Potentieel aanwezige (X) vleermuissoorten en functies in het plangebied.

	Verblijfplaats functie				Andere functie	
	Zomer	Kraam	Paar	Winter	Vliegroure	Foerageergebied
gewone dwergvleermuis			X			X
ruige dwergvleermuis			X			X
kleine dwergvleermuis						X
rosse vleermuis	X	X	X	X		X
laatvlieger						X
gewone grootoorvleermuis	X	X	X			X
watervleermuis	X	X	X	X		X

5 Effectbeoordeling en toetsing Wet natuurbescherming

Op grond van de resultaten van het veldbezoek en het literatuuronderzoek wordt in dit hoofdstuk beoordeeld wat de verwachte effecten van de ingreep zijn op beschermde gebieden, houtopstanden en soorten. Negatieve effecten worden vervolgens getoetst aan de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Afrondend geeft de toetsing aan of een aangepaste werkwijze, aanvullend onderzoek dan wel een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is vereist.

5.1 Natura 2000 gebieden

Effecten op Natura 2000-gebieden bestaan uit verlies aan habitat, negatieve effecten op soorten en versturende effecten. In de effectenindicator (<https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12>) worden 19 verschillende storende factoren onderscheiden, waaronder effecten door geluid, trilling, visuele verstoring, verdroging en vermesting. Onder vermesting valt ook stikstofdepositie.

De ingreep vindt plaats op een afstand van 260 meter van Natura 2000-gebied 'Markermeer & IJmeer'. Door de aard en omvang van de ingreep en de afstand tot het Natura 2000-gebied is het uitgesloten dat negatieve effecten door trilling, geluid of visuele verstoring zullen optreden. Doordat in het tussenliggende gebied wegen, watergangen en dijken liggen zullen er geen effecten zijn op het Markermeer.

Op 1 juli is de wet Stikstofreductie en Natuurverbetering in werking getreden. Onderdeel van deze wet is de vrijstelling voor bouw-, sloop- en eenmalige aanlegactiviteiten, in het kort de bouwvrijstelling. Dit betekent in het vergunningstraject dat voor het aspect stikstof alleen nog de neerslag (depositie) in de gebruiksfase een rol speelt (www.rijksoverheid.nl, 2021)..

De gebruiksfase van het vernieuwde schiereiland zal mogelijk extra bezoekers trekken. Het is te verwachten dat een groot deel van deze extra bezoekers lopend of met de fiets zal komen. Er wordt daarom geen grote toename in autoverkeer naar het plangebied verwacht. Het nabij gelegen Natura 2000-gebied 'Markermeer & IJmeer' is niet gevoelig voor stikstof overbelasting en overige Natura 2000 - gebieden liggen op minimaal 7 kilometer afstand. Zodoende kan het effect van vermesting redelijkerwijs worden uitgesloten zodat een uitgebreide Aeries berekening niet nodig is.

5.2 Vogels

Beschermingsregime Vogelrichtlijn: vogels met jaarrond beschermde nesten (categorie 5)

Voor te verwachten soorten uit categorie 5, koolmees, pimpelmees, boomkruiper, zwarte roodstaart, groene specht, grote bonte specht en spreeuw zijn in de directe nabijheid van het plangebied voldoende alternatieve nestmogelijkheden voorhanden. Het plangebied ligt midden in het Dwaalpark waar overal bomen met holtes, begroeide oevers en kruidrijke veldjes te vinden zijn. De ingreep leidt voor deze soorten niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming.

Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd worden tijdens het broedseizoen kan dit leiden tot het verlaten van nesten met eieren of jongen en brengen de functionaliteit van de nesten in gevaar en zijn een overtreding van artikel 3.1 lid 1 en 2 Wet Natuurbescherming.

Beschermingsregime Vogelrichtlijn: overige vogels

In het plangebied broeden mogelijk soorten zoals merel, heggenmus, winterkoning, graspieper, ringmus en witte kwikstaart. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd worden tijdens het broedseizoen kan dit leiden tot het verlaten van nesten met eieren of jongen en brengen de functionaliteit van de nesten in gevaar en zijn een overtreding van artikel 3.1 lid 1 en 2 Wet natuurbescherming.

Werken buiten het broedseizoen voorkomt overtreding. Het broedseizoen loopt in stedelijk gebied globaal van 15 maart tot 15 juli, afhankelijk van weersomstandigheden en de soorten.

5.3 Vleermuizen

Uit de resultaten blijkt dat enkele soorten vleermuizen binnen het plangebied kunnen voorkomen. In Tabel 19 is weergegeven op welke potentieel voorkomende combinatie van soorten en functies binnen het plangebied mogelijk negatieve effecten te verwachten zijn.

Omdat er geen verlichting wordt geplaatst en alle bomen en bosschages intact blijven zullen door de ingreep geen potentiële verblijfsplaatsen verdwijnen. Alle voorgenomen werkzaamheden richten zich op de noordoostzijde van het plangebied waar geen bomen staan. Het is daarom niet te verwachten dat de ingreep effect heeft op het microklimaat of aanvliegroutes van de mogelijke verblijfplaatsen. De noordoostzijde van het plangebied zal door de ingreep mogelijk iets minder geschikt worden als foerageergebied voor vleermuizen maar gezien de alternatieven in de omgeving zal dit geen nadelige effecten hebben op de vleermuizen in het plangebied.

Bij werkzaamheden binnen het plangebied is het van belang dat het plangebied en de directe omgeving niet méér of op andere locaties verlicht wordt dan in de huidige situatie het geval is. Door verlichting kunnen vleermuizen verstoord worden, waardoor ze het gebied gaan mijden. Omdat hier vermoedelijk verblijfplaatsen van lichtgevoelige vleermuissoorten aanwezig zijn, betekent dat alsnog een overtreding van de Wet natuurbescherming artikel 3.5, lid 4.

Tabel 19. De potentieel voorkomende soorten vleermuizen en functies (aangeduid met x). Groen X = geen effect te verwachten, rood X = negatief effect niet uitgesloten. - = functie niet verwacht.

	Verblijfplaats functie				Andere functie	
	Zomer	Kraam	Paar	Winter	Vliegrouete	Foerageergebied
gewone dwergvleermuis			X			X
ruige dwergvleermuis			X			X
kleine dwergvleermuis						X
rosse vleermuis	X	X	X	X		X
laatvlieger						X
gewone grootoorvleermuis	X	X	X			X
watervleermuis	X	X	X	X		X

5.4 Muizen

Uit de resultaten blijkt dat enkele algemene muizensoorten in het plangebied kunnen voorkomen. Door de ingreep gaat habitat voor deze soorten verloren. Omdat deze soorten voor ruimtelijke ontwikkelingen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming, leidt de ingreep voor deze soorten niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming. Wel geldt altijd de zorgplicht.

5.5 Marterachtigen

Uit de resultaten blijkt dat het plangebied mogelijk door bunzing, wezel en hermelijn wordt gebruikt foerageergebied. Door de ingreep zal alleen het gedeelte van het plangebied zonder bosschages ingrijpend veranderen. Omdat de bomen en bosjes intact blijven heeft de ingreep geen negatieve effecten op de functionaliteit van het leefgebied van deze soorten. Deze soorten hebben een groot leefgebied waarvan het plangebied maar een klein onderdeel zou uitmaken en waarin vooral de bosschages van belang zijn. In de rest van het Dwaalpark en omgeving zijn veel geschikte foerageergebieden aanwezig waardoor een verandering in het plangebied geen groot effect zou hebben op de functionaliteit van het leefgebied. De ingreep leidt voor deze soorten niet tot een overtreding op de Wet natuurbescherming.

5.6 Overige zoogdieren

Uit de resultaten blijkt dat egel, haas, konijn en vos mogelijk in het plangebied voorkomen. Aangezien de bomen en bosschages intact blijven is er geen effect van de ingreep op egel te verwachten. Konijn en vos zouden mogelijk holen in het plangebied kunnen hebben die door de ingreep verloren zouden gaan. Haas wordt enkel incidenteel in het plangebied verwacht en voor deze soort worden geen effecten verwacht.

Deze soorten zijn door de provincie Noord-Holland voor ruimtelijke ingrepen vrijgesteld van de Wet natuurbescherming. Wel geldt altijd de zorgplicht.

5.7 Amfibieën

Uit de resultaten blijkt dat enkele algemene amfibieën mogelijk in het plangebied voorkomen. Deze soorten zijn door de provincie Noord-Holland voor ruimtelijke ingrepen vrijgesteld van de Wet natuurbescherming. Wel geldt altijd de zorgplicht.

5.8 Samenvatting effectbeoordeling en toetsing

Uit de effectbeoordeling volgt voor welke gebieden/houtopstanden en/of soorten/soortgroepen de ingreep wel of geen negatieve effecten heeft op beschermde soorten. In onderstaande tabellen is aangegeven of er negatieve effecten zijn en of de effecten en daarmee de overtredingen zijn te voorkomen door middel van aangepaste werkwijze (met Ja aangegeven).

Tabel 20 effectbeoordeling en overtreding gebiedsbescherming

Gebieds-bescherming	Effecten tgv ingreep	Overtreding Wn	Vervolgstappen
Natura 2000	Nee	-	-
Natuurnetwerk Nederland	Nee	-	-
Houtopstanden	Nee	-	-

Tabel 21 Samenvatting effectbeoordeling en overtreding van Wet natuurbescherming (Wn). VR= Vogelrichtlijn, HR= Habitatrichtlijn, AS= Andere Soorten.

Soort/ soortgroep	Functie	Effecten tgv ingreep	Overtreding Wn	Vervolgstappen
Broedvogels categorie 5	Nesten	Mogelijk	Art. 3.1 lid 1 en 2	Werken buiten broedseizoen
Overige broedvogels	Nesten	Mogelijk	Art. 3.1 lid 1 en 2	Werken buiten broedseizoen
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Mogelijk	Art. 3.5 lid 4	Geen of aangepaste verlichting gebruiken tijdens de werkzaamheden
Hermelijn	Leefgebied	Nee	-	-
Wezel	Leefgebied	Nee	-	-
Bunzing	Leefgebied	Nee	-	-
Egel	Leefgebied	Nee	-	-
Haas	Leefgebied	Nee	-	-
Konijn	Leefgebied	Mogelijk	-	-
Vos	Leefgebied	Mogelijk	-	-
Amfibieën	Leefgebied, voortplantingswater, winterhabitat	Mogelijk	-	-

6 Conclusies en vervolgstappen

6.1 Vogels

Vogels zijn beschermd volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn. Voor mogelijk aanwezige soorten broedvogels geldt dat de werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd dienen te worden. Werkzaamheden die uitgevoerd worden tijdens het broedseizoen kunnen leiden tot het verlaten van nesten met eieren of jongen en brengen de functionaliteit van de nesten in gevaar en zijn een overtreding van de Wet natuurbescherming, artikel 3.1, lid 1 en 2. Voor het broedseizoen stelt de wet geen vaste begin- of einddatum. Normaal gesproken loopt het broedseizoen voor de meeste vogelsoorten van 15 maart tot 15 juli.

Wanneer niet buiten het broedseizoen gewerkt kan worden, moet het plangebied voorafgaande aan de werkzaamheden door een deskundige op het gebied van beschermde soorten onderzocht worden op de aanwezigheid van broedgevallen. Ook is het dan aan te raden het aanwezige snoeiafval en de vegetatie binnen het werkterrein (ruim) voor het broedseizoen te verwijderen, om de kans op broedgevallen binnen het plangebied te beperken.

Het is niet mogelijk ontheffing te verkrijgen voor het verstoren van broedende vogels.

6.2 Vleermuizen

Bij werkzaamheden binnen het plangebied is het van belang dat het plangebied en de directe omgeving niet méér of op andere locaties verlicht wordt dan in de huidige situatie het geval is. Indien gebruik van kunstmatige verlichting gedurende de uitvoering van de werkzaamheden noodzakelijk is, dient deze zoveel mogelijk beperkt te worden en gericht te worden op die plaatsen waar verlichting nodig is. Uitstraling van verlichting naar boven, naar water en naar de omgeving toe moet zoveel mogelijk voorkomen worden door gebruik te maken van armaturen die licht bundelen.

6.3 Samenvatting

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de overtredingen van de Wet natuurbeheer ten gevolge van de ingreep en welke vervolgstappen nodig zijn voordat met de ingreep/werkzaamheden begonnen kan worden.

Soort/ soortgroep	Overtreding van Wn	Vervolgstappen	Ontheffing aanvragen
Broedvogels	VR, art 3.1, lid 1 en 2	Werken buiten broedseizoen	Nee
Vleermuizen	HR	Geen of aangepaste verlichting gebruiken tijdens de werkzaamheden	Nee

6.4 Zorgplicht

Voor de aanwezige, vrijgestelde soorten dient te allen tijde de zorgplicht (art. 1.11 van de Wet natuurbescherming) in acht genomen te worden. Dit betekent dat er maatregelen getroffen moeten

worden ten tijde van de werkzaamheden om doden en verwonden van dieren te voorkomen. Geadviseerd wordt om de volgende maatregelen in ieder geval toe te passen;

- Werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd rustig en vanuit één zijde aanvangen.
- De werkzaamheden altijd naar een open einde uitvoeren, zodat dieren kunnen vluchten (dus niet in een brede baan richting het water;
- De ruige delen van het plangebied handmatig en langzaam te maaien, waarbij wordt uitgekeken naar holen van vos en konijn;
 - hollen van konijn mogen niet worden vergraven in de periode dat ze jongen hebben; globaal januari tot in juli.
 - hollen van vossen mogen niet worden vergraven in de periode dat ze jongen hebben; globaal maart tot in augustus.
- Voorafgaand aan het winterseizoen de plekken waar amfibieën typisch overwinteren verwijderen uit het deel van het plangebied dat wordt afgegraven (takkenhopen, houtwallen, dood hout etc)
- Dieren de ruimte en de tijd geven om zelfstandig te vluchten voor het werk;

Bij voorkeur dieren niet oppakken. Indien dit nodig is, dieren op een geschikte plek buiten het werkgebied uitzetten.

7 Literatuur en bronnen

7.1 Soortengroepen

Amfibieën, vissen en reptielen

- BIJ12, 2017, Kennisdocument Heikikker, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017, Kennisdocument Kamsalamander, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017, Kennisdocument Levendbarende hagedis, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017, Kennisdocument Poelkikker, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017, Kennisdocument Rugstreeppad, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017, Kennisdocument Zandhagedis, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017, Kennisdocument Grote modderkruiper, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- Brouwer, T., M. Dorenbosch, R. van Eekelen & J. Spier, 2010. Vissenatlas Noord-Brabant. Uitgeverij Profiel, Bedum.
- Creemers, C.M. & J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- www.ravon.nl

Zoogdieren

- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Ruige dwergvleermuis, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017, Kennisdocument Rosse vleermuis, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017, Kennisdocument Watervleermuis, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017, Kennisdocument Bever, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017, Kennisdocument Das, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017, Kennisdocument Noordse woelmuis, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- Dietz, C., A. Kiefer, 2017. Veldgids Vleermuizen van Europa. Alle soorten van Europa. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman, 2011. Cursus vleermuizen en planologie. Cursusmap, Zoogdierverseniging.
- Regelink, J.R. & T. Bosch, 2007. Grote bosmuis in Winterswijk. Zoogdier 18 (2): 23.
- www.zoogdierverseniging.nl

Planten en vegetatie

- Floron, 2011. Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- www.floron.nl

Insecten en ongewervelden

- www.vlinderstichting.nl
- www.eis-nederland.nl

Vogels

- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gierzwaluw, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Huismus, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Roek, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Steenuil, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Buizerd, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Kerkuil, versie 1.0, 1 juli 2017, BIJ12, Utrecht
- www.sovon.nl

Methoden, databanken, wetgeving

- www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/soortinventarisatieprotocollen
- www.ndff-ecogrid.nl
- www.telmee.nl
- www.verspreidingsatlas.nl
- www.minez.nederlandsesoorten.nl/zoeken-naar-soort
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicator.aspx
- www.ruimtelijkeplannen.nl
- www.raadvanstate.nl/@115651/pas-mag/
- www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/aanpak-stikstof/toestemmingverlening-zonder-pas
- www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/aanpak-stikstof/documenten/publicaties/2019/10/12/beslisboom-toestemmingverlening-stikstofdepositie-bij-nieuwe-activiteiten

Bijlage 1. Wet natuurbescherming

Algemeen

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet is de Nederlandse implementatie van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, aangevuld met nationale bepalingen. De Wet natuurbescherming vervangt de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De Wet natuurbescherming kent drie pijlers, namelijk:

- bescherming van Natura 2000-gebieden,
- bescherming van soorten,
- bescherming van houtopstanden.

Daarnaast is er een belangrijke plaats ingeruimd voor de zorgplicht (artikel 1.11). Vanuit deze zorgplicht moeten handelingen achterwege blijven waarvan men kan vermoeden zij nadelige gevolgen kunnen hebben voor beschermde gebieden of soorten.

In dit hoofdstuk volgt een eenvoudige weergave van de essentie van de Wet natuurbescherming, voor zover deze betrekking heeft op ruimtelijke ontwikkelingen en festiviteiten. Verbodsartikelen worden voor de leesbaarheid vereenvoudigd weergegeven. Raadpleeg voor de exacte formulering de wetstekst (<https://zoek.officiëlebeelden.digitaalzoeken.nl/stb-2016-34.html>).

Bescherming Natura 2000-gebieden

Vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn hebben de lidstaten de verplichting om speciale beschermingszones aan te wijzen. Deze speciale beschermingszones heten Natura 2000-gebieden. Elk Natura 2000-gebied heeft instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van:

- leefgebieden voor vogelsoorten, voor zover nodig voor de uitvoering van de Vogelrichtlijn, en/of
- natuurlijke habitats en de habitats van soorten, voor zover nodig voor de uitvoering van de Habitatrichtlijn.

Verboden (volgens artikel 2.7, lid 2) is elke activiteit (in de wet: project of handeling) zowel binnen als buiten een Natura 2000-gebied die, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen:

- de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of,
- een significant versturend effect kan hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

De activiteit kan alleen doorgang vinden als Gedeputeerde Staten van de provincie waarin de activiteit plaatsvindt een vergunning verlenen. Voor diverse werkzaamheden in nationaal belang (zoals werkzaamheden rond de hoofdspoorwegen) is de minister van Economische Zaken bevoegd gezag.

Bescherming van soorten

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes:

1. beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn,
2. beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn,
3. beschermingsregime andere soorten.

1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Onder het beschermingsregime Vogelrichtlijn vallen alle van nature in Nederland in het wild levende vogels. Op basis van artikel 3.1 is het verboden om:

1. opzettelijk vogels te doden of te vangen;

2. opzettelijk vogelnesten, -rustplaatsen en -eieren te vernielen of te beschadigen of vogelnesten weg te nemen;
3. eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;
4. opzettelijk vogels te storen.

Het verbod om vogels opzettelijk te storen geldt niet wanneer dit niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de betreffende soort. Bij werkzaamheden in het broedseizoen kan het verlaten van nesten als gevolg van verstoring leiden tot het indirect doden van dieren of het aantasten van de functionaliteit van nesten en dus tot een overtreding van artikel 3.1, lid 1 en 2.

De vogelsoorten die jaar op jaar gebruik maken van hetzelfde nest zijn verdeeld over vier categorieën waarvan de nesten een jaarronde bescherming genieten. Ook is er een vijfde categorie van vogels waarvan een inventarisatie van de nesten gewenst kan zijn.

2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Onder het beschermingsregime Habitatrichtlijn vallen alle dieren uit:

- de Habitatrichtlijn, bijlage IV, onderdeel a,
- het Verdrag van Bern, bijlage II,
- het Verdrag van Bonn, bijlage I,

en alle planten uit:

- de Habitatrichtlijn, bijlage IV, onderdeel b,
- het Verdrag van Bern, bijlage I.

Volgend artikel 3.5 is het verboden om, voor zover het soorten betreft uit bovenstaande bijlagen:

1. opzettelijk dieren te doden of te vangen;
2. opzettelijk dieren te verstoren;
3. opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen;
4. voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
5. opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken, te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

In de genoemde bijlagen van de verdragen van Bern en Bonn staan ook diverse vogelsoorten genoemd. Dit betekent dat voor deze soorten het (ver)storen ook verboden is wanneer dit geen effect heeft op de instandhouding van de betreffende soort.

3. Beschermingsregime andere (nationale) soorten

Onder het 'beschermingsregime andere soorten' vallen een aantal soorten waarvoor er geen Europese verplichting ligt tot bescherming. Nederland geeft zo uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om de staat van instandhouding van dier- en plantensoorten te beschermen.

Volgens artikel 3.10. is het verboden om, voor zover het soorten uit deze lijst betreft:

1. opzettelijk dieren te doden of te vangen;
2. voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
3. opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken, te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Onder dit beschermingsregime vallen ook een groot aantal zeer algemene zoogdieren en amfibieën. Een groot deel van deze algemene soorten zijn door de provincies en het ministerie van EZ voor ruimtelijke ontwikkelingen vrijgesteld van de Wet natuurbescherming.

Ontheffing en vrijstellingen

Ontheffingen worden verleend door de Minister van Economische zaken of Gedeputeerde Staten, en geven een initiatiefnemer de mogelijkheid om onder voorwaarden de wet te overtreden. Vrijstellingen worden gegeven door de Minister van Economische zaken of Provinciale Staten en beschrijven handelingen en situaties waarin de wet niet van toepassing is.

Ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen of het verkrijgen van een vrijstelling kan alleen wanneer er:

- geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- geen negatief effect is op de staat van instandhouding van de soort;
- en er voldaan is aan de in de wet genoemde belangen (artikel 3.3, lid 4b, artikel 3.8, lid 5b en artikel 3.10, lid 2).

Voor het beschermingsregime overige soorten is het voldoende als er voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang.

Bescherming van houtopstanden

Een houtopstand beslaat een oppervlakte van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting van meer dan twintig bomen, gerekend over het totaal aantal rijen.

Volgens artikel 4.2 vallen buiten de bescherming houtopstanden:

- houtopstanden binnen door de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom houtopstanden;
- houtopstanden op erven of in tuinen en fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen bedoeld als kerstbomen en niet ouder dan twintig jaar en kweekgoed;
- uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa en die:
 - ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid bestaande uit een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter;
 - zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Volgens artikel 4.2 is het verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen zonder daar melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Dit geldt niet voor het periodiek vellen van griend- of hakhout.

Binnen drie jaar moet het gevelde deel weer zijn herplant. Vrijstellingen gelden er wanneer het vellen gebeurt middels een goedgekeurde gedragscode of de werkzaamheden voortvloeien uit instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden of nodig zijn voor aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) bestaat uit planologisch beschermde gebieden die zijn aangewezen om ecologische verbindingen te realiseren tussen belangrijke natuurgebieden. Deze natuurgebieden en de verbindingen daartussen vormen samen een ecologisch netwerk. De wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN mogen niet door een

ingreep worden aangetast. Alle (mogelijke) effecten van een voorgenomen ingreep moeten daarop dan ook worden getoetst. De provincie waarbinnen het plangebied valt geeft invulling aan het NNN en is daartoe het bevoegd gezag. Voor meer informatie over het NNN en het toetsingskader zie <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/natuurnetwerk-nederland>.

Wet dieren

De Wet natuurbescherming kent geen verbod op het verwonden van dieren. Dit is namelijk al verboden in de Wet dieren. Volgens artikel 2.1 van de Wet dieren, eerste lid, is het namelijk verboden om:

- zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen.

De Wet dieren kent een ontheffingsmogelijkheid, maar alleen als het belang van het welzijn van dieren zich er niet tegen verzet. Een ontheffing is niet nodig wanneer vaststaat dat het mogelijk verwonden van dieren een 'redelijk doel' dient, of 'noodzakelijk' is. In deze rapportage wordt niet getoetst aan de Wet dieren.

Figuur 3. Zuidoever met rijk begroeide waterkant met zicht op het schiereiland.

Figuur 4. Noordoever grenzend aan de tennisbaan.

Figuur 5. Mogelijke verblijfplaatsen van dieren binnen het plangebied. Links een van de muizenholletjes; Rechts een holte in een treurwilg.

Figuur 6. Het schiereiland met ruige bosjes aan de zuidzijde van het schiereiland

Figuur 7. Bosschages aan de oostzijde van het schiereiland

Figuur 8. De vegetatie op het schiereiland bestaat grotendeels uit gras, brandnetel en groothoefblad

Figuur 9. Uitzicht op de met groot hoefblad begroeide oever van het schiereiland vanaf de oostzijde van het plangebied.

Bijlage 3. Jaarrond beschermde nesten

Het Ministerie van LNV heeft een lijst met vogelsoorten vastgesteld waarvan de nesten het hele jaar door beschermd zijn aangepast. Nestplaatsen van de soorten van categorie 1-4 zijn jaarrond beschermd, voor soorten van categorie 5 is een inventarisatie gewenst. De provincies Overijssel, Gelderland en Limburg hebben een eigen lijst. De tabel met soorten staat op de volgende pagina.

Categorieën van ministerie van LNV	
Cat. 1	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, ook buiten het broedseizoen gebruikt worden als vaste rust- en verblijfplaats (Steenuil)
Cat. 2	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing of biotoop zijn. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (Roek, Gierzwaluw en Huismus)
Cat. 3	Nesten van vogels, zijnde géén koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing zijn. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (Grote gele kwikstaart, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar en Slechtvalk)
Cat. 4	Nesten van vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (Boomvalk, Buizerd, Havik, Ransuil, Sperwer, Wespendif en Zwarte wouw)
Cat. 5	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (diverse soorten waaronder Boerenwaluw, Groene specht en Torenvalk)
Categorieën provincie Overijssel	
Cat.1	Nesten die gedurende het broedseizoen in gebruik zijn als nest en buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats
Cat.2	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar
Cat.3	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar
Cat.4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen
Cat.5	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen
Categorieën provincie Gelderland	
Cat. 4	Soorten waarvan de nesten als permanente verblijfplaats kwalificeren (jaarrond beschermde nesten).
Cat. 5	Soorten waarvan de nesten als permanente verblijfplaats kunnen kwalificeren indien geen c.q. onvoldoende alternatieve locaties aanwezig zijn (mogelijk jaarrond beschermde nesten).
Categorieën provincie Limburg	
Cat.1	Jaarrond gebruikte nesten. Deze soorten maken ook buiten het broedseizoen gebruik van de nestplaats
Cat.2	Zeer plaatstrouwe broedvogels of soorten die afhankelijk zijn van bebouwing Deze soorten broeden elk broedseizoen op dezelfde plaats en zijn daarin zeer conservatief. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar
Cat.3	Plaatstrouwe vogels die ieder jaar terugkeren naar specifiek nest omdat ze niet of nauwelijks in staat zijn om zelf een nest te bouwen. Deze soorten zijn niet in staat een geheel eigen nest te bouwen en maken gebruik van oude kraaiennesten of nesten waar zij eerder gebroed hebben. Of ze bouwen een nieuw nest op het oude nest van het voorgaande jaar en zijn extra kwetsbaar voor verstoring. Hier vallen ook roofvogels onder

	die zich sinds kort aan het vestigen zijn in de provincie waarvan de staat van instandhouding nog verre van gunstig van is.
Cat. 4	Zijn de nesten van plaatstrouwe vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen indien de nestplaats verloren gaat. Ze zijn dusdanig kwetsbaar dat de functionaliteit niet in het geding mag komen. Indien de omgeving van de bekende nestplaats vernietigd wordt moet worden bepaald of er voldoende functionaliteit behouden blijft.
Categorieën provincie Flevoland	
Cat. 1	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
Cat. 2	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
Cat. 3	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
Cat. 4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
Cat. 5	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.
Cat. 5a	Nesten die vallen onder 5a zijn in beginsel wel jaarrond beschermd, tenzij uit een ecologische beoordeling blijkt dat aantasting niet van invloed is op de lokale staat van instandhouding van de soort, bijvoorbeeld omdat er voldoende geschikte uitwijkmogelijkheden zijn.
Cat. 5b	Nesten die vallen onder 5b zijn in beginsel niet jaarrond beschermd, tenzij door aantasting de lokale staat van instandhouding van de soort in het geding komt, bijvoorbeeld omdat er geen of onvoldoende geschikte uitwijkmogelijkheden zijn.

Tabel 22 Vogelsoorten en de beschermingscategorieën van de nesten per provincie. In zwart de provincies die volgens de lijst van LNV werken, in rood provincies met een eigen lijst.

	LNV	Friesland	Groningen	Noord-Holland	Drenthe	Utrecht	Zuid-Holland	Zeeland	Noord-Brabant	Overijssel	Gelderland	Limburg	Flevoland
Steenuil (<i>Athena noctua</i>)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	4	1	1
Gierzwaluw (<i>Apus apus</i>)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4	2	2
Huismus (<i>Passer domesticus</i>)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4	2	2
Roek (<i>Corvus frugilegus</i>)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4	1	2
Grote gele kwikstaart (<i>Motacilla cinerea</i>)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	2	3
Kerkuil (<i>Tyto alba</i>)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	1	1
Oehoe (<i>Bubo bubo</i>)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	1	5a
Ooievaar (<i>Ciconia ciconia</i>)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	2	5a
Slechtvalk (<i>Falco peregrinus</i>)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	2	3
Boomvalk (<i>Falco subbuteo</i>)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	5a
Buizerd (<i>Buteo buteo</i>)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5a
Havik (<i>Accipiter gentilis</i>)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	5a
Ransuil (<i>Asio otus</i>)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4
Sperwer (<i>Accipiter nisus</i>)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5a
Wespendief (<i>Pernis apivorus</i>)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	5a
Zwarte wouw (<i>Milvus migrans</i>)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	5a
Blauwe reiger (<i>Ardea cinerea</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5b
Boerenwaluw (<i>Hirundo rustica</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3	5	2	3
Bonte vliegenvanger (<i>Ficedula hypoleuca</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
Boomklever (<i>Sitta europaea</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
Boomkruiper (<i>Certhia brachydactyla</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
Bosuil (<i>Strix aluco</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3	5	2	4
Brilduiker (<i>Bucephala clangula</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5		5		
Draaihals (<i>Jynx torquilla</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5b
Eidereend (<i>Somateria mollissima</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5		5		
Ekster (<i>Pica pica</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5		5		
Gekraagde roodstaart (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
Glanskop (<i>Parus palustris</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
Gauwe vliegenvanger (<i>Muscicapa striata</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
Groene specht (<i>Picus viridis</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		5b
Grote bonte specht (<i>Dendrocopos major</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		5b
Hop (<i>Upupa epops</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5		5		
Huiswaluw (<i>Delichon urbicum</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	2	5	2	5b
IJsvogel (<i>Alcedo atthis</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5b
Kleine bonte specht (<i>Dryobates minor</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		5b
Kleine vliegenvanger (<i>Ficedula parva</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5		5		
Koolmees (<i>Parus major</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5		5		
Kortsnavelboomkruiper (<i>Certhia familiaris macrodactyla</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
Oeverwaluw (<i>Riparia riparia</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5b
Pimpelmees (<i>Cyanistes caeruleus</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5		5		

	LNV	Friesland	Groningen	Noord-Holland	Drenthe	Utrecht	Zuid-Holland	Zeeland	Noord-Brabant	Overijssel	Gelderland	Limburg	Flevoland
Raaf (<i>Corvus corax</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	3	5a
Ruigpootuil (<i>Aegolius funereus</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5		5		
Spreeuw (<i>Sturnus vulgaris</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		5b
Tapuit (<i>Oenanthe oenanthe</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		5b
Torenvalk (<i>Falco tinnunculus</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	3	3
Zeearend (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5		5a
Zwarte kraai (<i>Corvus corone</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5		5		
Zwarte mees (<i>Periparus ater</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
Zwarte roodstaart (<i>Phoenicurus ochruros</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
Zwarte specht (<i>Dryocopus martius</i>)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3	5	4	5b
Bijeneter (<i>Merops apiaster</i>)												4	
Grauwe klauwier (<i>Lanius collurio</i>)												4	
Grutto (<i>Limosa limosa</i>)										5		4	
Kramsvogel (<i>Turdus pilaris</i>)												4	
Kwartelkoning (<i>Crex crex</i>)												4	
Middelste bonte specht (<i>Dendrocoptes medius</i>)										5			5b
Paapje (<i>Saxicola rubetra</i>)												4	
Ringmus (<i>Passer montanus</i>)										5		4	
Rode wouw (<i>Milvus milvus</i>)												3	5a
Roerdomp (<i>Botaurus stellaris</i>)												4	
Spotvogel (<i>Hippolais icterina</i>)												4	
Tureluur (<i>Tringa totanus</i>)										5			
Veldleeuwerik (<i>Alauda arvensis</i>)										5			
Visdief (<i>Sterna hirundo</i>)												4	
Wulp (<i>Numenius arquata</i>)										5		4	
Zomertortel (<i>Streptopelia turtur</i>)										5		4	

Bijlage 4. Beschermde planten, verspreiding en habitat

Onderstaande tabel geeft Habitat en verspreidingskenmerken van beschermde soorten met de beschermingsstatus (Wn), HR= Habitatrichtlijn, AS= Andere Soorten. Aangegeven is of het voorkomen van een soort in het plangebied met zekerheid is uit te sluiten op basis van ontbreken geschikt habitat (H) en/of buiten verspreidingsgebied (V). Indien soorten niet zonder meer zijn uit te sluiten is in paragraaf 4.4 beschreven waarom een soort (mogelijk) wel of niet voorkomt.

Soort NL-naam	Latijnse naam	Habitat	Verspreiding	Wn	Uit te sluiten
Akkerboterbloem	<i>Ranunculus arvensis</i>	Droge storingsmilieus	Zuid-Limburg en misschien nog in het rivierengebied.	AS	Ja, H+V
Akkerdoornzaad	<i>Torilis arvensis</i>	Vochtige, bemeste graslanden	Rond de grote rivieren en Zuid-Limburg	AS	Ja, V
Akkerogentroost	<i>Odontites vernus vernus</i>	Droge storingsmilieus (akkers en akkerranden)	Zuid-Limburg en in het rivierengebied.	AS	Ja, H+V
Beklierde ogentroost	<i>Euphrasia rostkoviana</i>	kalkgraslanden	Zuid-Limburg	AS	Ja, H+V
Berggamander	<i>Teucrium montanum</i>	Rotsen en kalkgraslanden	Westelijke deel van Zuid-Limburg.	AS	Ja, H+V
Bergnachtorchis	<i>Platanthera chlorantha</i>	Kalkrijke zomen	Zuid-Limburg, lokaal in Noord-Brabant, Zeeland en oost-Nederland	AS	Ja, H+V
Blaasvaren	<i>Cystopteris fragilis</i>	Muren	Zuid-Limburg en op enkele andere plaatsen	AS	Ja, H+V
Blauw guichelheil	<i>Anagallis arvensis foemina</i>	Droge storingsmilieus, kalkrijke akkers.	Zuid-Limburg en op enkele andere plaatsen.	AS	Ja, H+V
Bokkenorchis	<i>Himantoglossum hircinum</i>	Kalkgrasland	kustgebieden, Zuid-Limburg (aangeplant)	AS	Ja, H+V
Bosboterbloem	<i>Ranunculus pol. nemorosus</i>	Kalkrijke bossen	Zuid-Limburg en Noord-Holland	AS	Ja, H+V
Bosdravik	<i>Bromopsis r. benekenii</i>	Kapvlakten op kalkrijke humeuze lemige grond.	Zuid-Limburg	AS	Ja, H+V
Brave hendrik	<i>Chenopodium bonushenricus</i>	Droge storingsmilieus, humeuze grond	Zuid-Limburg	AS	Ja, H+V
Brede wolfsmelk	<i>Euphorbia platyphyllos</i>	Kalkrijke akkers, bermen	Zuid-Limburg, rivierengebied en Zeeland	AS	Ja, H+V
Breed wollegras	<i>Eriophorum latifolium</i>	Moeras	Overijssel	AS	Ja, H+V
Bruinrode wespenorchis	<i>Epipactis atrorubens</i>	Kalkrijke zomen	Zuid-Limburg en op enkele andere plaatsen.	AS	Ja, H+V
Dennenorchis	<i>Goodyera repens</i>	Bossen op droge, zure grond.	Noord- en Midden-Nederland, Wadden en Zuid-Limburg	AS	Ja, H+V
Dreps	<i>Bromus secalinus</i>	Droge storingsmilieus, kalkarme akkers	Verspreid door Nederland	AS	Ja, H+V
Drijvende waterweegbree	<i>Luronium natans</i>	open water (>95% trouw) en moeras	Vooral in Noord-Brabant en Noord-Limburg. Zelden in het oosten en midden.	HR	Ja, V

Soort NL-naam	Latijnse naam	Habitat	Verspreiding	Wn	Uit te sluiten
Echte gamander	<i>Teucrium cham. germanicum</i>	Kalkgraslanden, bosranden	Zuid-Limburg en aan kust.	AS	Ja, V
Franjegtiaan	<i>Gentianella ciliata</i>	Kalkgraslanden	Zuid-Limburg en rivierengebied.	AS	Ja, H+V
Geelgroene wespenorchis	<i>Epipactis muelleri</i>	Kalkrijke bossen	Zuid-Limburg	AS	Ja, H+V
Geplooid vrouwenmantel	<i>Alchemilla subcrenata</i>	Natte, bemeste graslanden	Drenthe, Friesland	AS	Ja, V
Getande veldsla	<i>Valerianella dentata</i>	Droge storingsmilieus, kalkrijke akkers	Zuid-Limburg en rivierengebied.	AS	Ja, H+V
Gevlekt zonneroosje	<i>Tuberaria guttata</i>	Droge graslanden (excl. zilte)	Texel en Vlieland.	AS	Ja, H+V
Glad biggenkruid	<i>Hypochaeris glabra</i>	Droge storingsmilieus, kalkarme akkers	geheel Nederland	AS	Ja, H
Gladde zegge	<i>Carex laevigata</i>	Natte bossen (langs bronbeekjes en moerassen)	Midden- en Noord-Limburg.	AS	Ja, H+V
Groene nachtorchis	<i>Coeloglossum viride</i>	Blauwgraslanden	Zuid-Limburg	AS	Ja, H+V
Groenknolorchis	<i>Liparis loeselii</i>	Vochtige duinvalleien, trilveen, alkalische laagveenmoerassen	West-Nederland	HR	Ja, H
Groensteel	<i>Asplenium viride</i>	Droge, voedselrijke bossen	Groningen	AS	Ja, H+V
Groot spiegelklokje	<i>Legousia speculumveneris</i>	Droge storingsmilieus, kalkrijke akkers	Zuid-Limburg en rivierengebied.	AS	Ja, H+V
Grote bosaardbei	<i>Fragaria moschata</i>	Droge, voedselrijke bossen op kalkrijke bodem.	Zuid-Limburg en rivierengebied.	AS	Ja, H+V
Grote leeuwenklauw	<i>Aphanes arvensis</i>	Droge storingsmilieus, kalkrijke akkers	Zuid-Limburg, het hele kustgebied en het rivierengebied.	AS	Ja, H
Honingorchis	<i>Herminium monorchis</i>	Kalkgraslanden in zeeduinen	Kustgebied en waddengebied	AS	Ja, H
Kalkboterbloem	<i>Ranunculus polyanthos ssp. Polyanthoides</i>	Kalkgraslanden	Zuid-Limburg	AS	Ja, H+V
Kalketrip	<i>Centaurea calcitrapa</i>	Kalkrijke ruigten	Sint-Pietersberg (LB)	AS	Ja, H+V
Kartuizer anjer	<i>Dianthus carthusianorum</i>	Kalkgraslanden	Voornameijk oost en midden-Nederland	AS	Ja, H+V
Karwijselie	<i>Selinum carvifolia</i>	Moeras, graslanden, bosranden aan rand beekdalen	Oosten van het land, in de Kempen en in Zuid-Limburg.	AS	Ja, H+V
Kleine ereprijs	<i>Veronica verna</i>	Droge, neutrale graslanden	binnenduinen bij Haarlem, lokaal in Brabant en Limburg	AS	Ja, H+V
Kleine Schorseneer	<i>Scorzonera humilis</i>	Droge heiden	Veluwe en Drenthe.	AS	Ja, H+V
Kleine wolfsmelk	<i>Euphorbia exigua</i>	Droge storingsmilieus, kalkrijke akkers	Zeeland, Gelderland en Limburg	AS	Ja, H+V
Kluwenklokje	<i>Campanula glomerata</i>	Kalkgraslanden	Verspreid in midden- en Zuid-Nederland	AS	Ja, H

Soort NL-naam	Latijnse naam	Habitat	Verspreiding	Wn	Uit te sluiten
Knollathyrus	<i>Lathyrus linifolius</i>	Bodden op lemige kalkrijke grond.	Zuid-Limburg, tussen Nijmegen en Gennep, op de Veluwe, in Twente en in Drenthe.	AS	Ja, H+V
Knolspirea	<i>Filipendula vulgaris</i>	Droge, neutrale graslanden	oostelijke rivierengebied.	AS	Ja, H+V
Korensla	<i>Arnoseris minima</i>	Droge storingsmilieus, kalkarme akkers	Zuid en oost Nederland	AS	Ja, H+V
Kranskarwij	<i>Carum verticillatum</i>	Blauwgraslanden	bij Eindhoven	AS	Ja, H+V
Kruipend moerasscherm	<i>Apium repens</i>	Natte pionier milieus (>90% trouw), grasland	Zeer zeldzaam in Zeeland, Noord-Brabant, kalkrijke duinen en in het oosten	HR	Ja, H+V
Kruiptijm	<i>Thymus praecox</i>	Kalkgraslanden	Gulpen (LI)	AS	Ja, H+V
Lange zonnedauw	<i>Drosera longifolia</i>	Natte heiden	Drenthe	AS	Ja, H+V
Liggende ereprijs	<i>Veronica prostrata</i>	Kalkrijke graslanden in rivierduinen	Oost-Nederland	AS	Ja, H+V
Moerasgamander	<i>Teucrium scordium</i>	Moeras, bossen en zomen en ruigten	Voorne (Zuid-Holland)	AS	Ja, H+V
Muurbloem	<i>Erysimum cheiri</i>	Muren, rotsachtige plaatsen	Alle provincies behalve Groningen	AS	Ja, H
Naakte lathyrus	<i>Lathyrus aphaca</i>	Droge storingsmilieus, kalkrijke akkers	Zuid-Limburg en verspreid op enkele plaatsen in NL.	AS	Ja, H+V
Naaldenkervel	<i>Scandix pecten-veneris</i>	Droge storingsmilieus, kalkrijke akkers	Zuid-Limburg en op enkele plaatsen in het rivierengebied.	AS	Ja, H+V
Pijlscheefkelk	<i>Arabis h. sagittata</i>	Oude stadsmuren, kalkhellingen	Limburg	AS	Ja, H+V
Roggelelie	<i>Lilium bulbiferum croceum</i>	Kalkarme akkers, open plekken in bossen, bosranden.	Zuid-Limburg, Drenthe.	AS	Ja, V
Rood peperboompje	<i>Daphne mezereum</i>	Kalkrijke bossen	Zuid-Limburg, in de Achterhoek en in Twente.	AS	Ja, H+V
Rozenkransje	<i>Antennaria dioica</i>	Graslanden en droge heiden	De duinen, Drenthe, Zuidoost-Fryslân, Overijssel, Gelderland.	AS	Ja, H+V
Ruw parelzaad	<i>Lithospermum arvense</i>	Kalkrijke akkers	Verspreid door Nederland, m.u.v. Drenthe en Zeeland	AS	Ja, H
Scherpkruid	<i>Asperugo procumbens</i>	Duinen, kalkrijke ruigten en akkers	West Nederland	AS	Ja, H+V
Schubvaren	<i>Ceterach officinarum</i>	Kalkstenen muren en rotsen	West-Nederland, rivierengebied en Zuid-Limburg	AS	Ja, H
Schubzegge	<i>Carex lepidocarpa</i>	Hooiland met bronbeekjes, kalkmoerassen	Zuid-Limburg.	AS	Ja, H+V
Smalle raai	<i>Galeopsis angustifolia</i>	Droge storingsmilieus, kalkrijke akkers	Limburg en Noord-Brabant, en midden-Nederland	AS	Ja, H+V
Spits havikskruid	<i>Hieracium lactucella</i>	Droge, zure graslanden	Limburg en in het oosten en midden van het land.	AS	Ja, H+V

Soort NL-naam	Latijnse naam	Habitat	Verspreiding	Wn	Uit te sluiten
Steenbraam	<i>Rubus saxatilis</i>	Bossen op droge, zure grond	Zuidoost Groningen	AS	Ja, H+V
Stijve wolfsmelk	<i>Euphorbia stricta</i>	Droge storingsmilieus, kalkrijke akkers	langs de Waal en de IJssel in Gelderland, Brabant en Zuid-Limburg	AS	Ja, H+V
Stofzaad	<i>Monotropa hypopitys</i>	Struwelen	Duinen, Wadden, Midden-Nederland en Zuid-Limburg	AS	Ja, V
Tengere distel	<i>Carduus tenuiflorus</i>	Kalkrijke ruigten	Wieringen (en voorheen in de Hollandse duinen)	AS	Ja, H+V
Tengere veldmuur	<i>Minuartia hybrida</i>	Droge storingsmilieus, akkers en grasland	Zuid-Limburg	AS	Ja, H+V
Trosgamander	<i>Teucrium botrys</i>	Kalkgraslanden	Oostelijke deel van Zuid-Limburg.	AS	Ja, H+V
Veenbloembies	<i>Scheuchzeria palustris</i>	Moeras en natte heiden	Gelderland en Noord-Brabant.	AS	Ja, H+V
Vliegenorchis	<i>Ophrys insectifera</i>	Kalkrijke zomen (bosranden, open plekken in bos)	Zuid-Limburg	AS	Ja, H+V
Vroege ereprijs	<i>Veronica praecox</i>	Droge storingsmilieus, akkers, grasland	Oost-Nederland (Brummen 1 locatie)	AS	Ja, V
Wilde averuit	<i>Artemisia c. campestris</i>	Droge, neutrale graslanden	oostelijke rivierengebied en zeer zeldzaam in de Hollandse duinen.	AS	Ja, H+V
Wilde ridderspoor	<i>Consolida regalis</i>	Droge storingsmilieus, kalkrijke akkers	Zuid-Limburg, rivierengebied en op enkele plaatsen verspreid in NL.	AS	Ja, H+V
Wilde weit	<i>Melampyrum arvense</i>	Droge storingsmilieus, kalkrijke akkers	Zuid-Limburg, rivierengebied	AS	Ja, H+V
Wolfskers	<i>Atropa bella-donna</i>	Kapvlakten met kalkrijke ondergrond.	Zuid-Limburg, Gelderland en recent in urbane gebieden (o.a. Maastricht)	AS	Ja, H+V
Zandwolfsmelk	<i>Euphorbia seguieriana</i>	Kalkgrasland, rivierdijken- en duinen	Rivierengebied en in het oosten van het land.	AS	Ja, H+V
Zinkviooltje	<i>Viola lutea calaminaria</i>	Kalkgraslanden, zinkhoudende grond	Zuid-Limburg langs Geul	AS	Ja, H+V
Zomerschroeforchis	<i>Spiranthes aestivalis</i>	Blauwgraslanden	Verdwenen in Nederland	HR	Ja, H+V
Zweedse kornoelje	<i>Cornus suecica</i>	Bossen en heiden	Noord-Drenthe	AS	Ja, V

Bijlage 5. Vrijgestelde soorten per provincie

	Wnb	Friesland	Groningen	N-Holland	Flevoland	Overijssel	Drenthe	Gelderland	Utrecht	Z-Holland	Zeeland	N-Brabant	Limburg
Zoogdieren	Aardmuis												
	Bosmuis (1)												
	Bunzing												
	Dwergmuis												
	Dwergspitsmuis												
	Eekhoorn												2
	Egel												
	Gewone bosspitsmuis												
	Haas												
	Hermelijn												
	Huisspitsmuis (1)												
	Konijn												
	Molmuis												
	Ondergrondse woelmuis												
	Ree												
	Rosse woelmuis												
	Steenmarter			9								7	3
	Tweekleurige bosspitsmuis												
	Veldmuis (1)												
	Vos												
	Wezel												
	Wild zwijn												
	Woelrat											8	
Reptielen- Amfibieën	Bastaardkikker												
	Bruine kikker												
	Gewone pad												
	Kleine watersalamander												
	Meerkikker												
	Hazelworm												4
	Levendbarende hagedis												5

- Groen = vrijgesteld voor alle verbodsbepalingen in Wnb Art. 3.10 lid 1
- Lichtgroen = vrijgesteld voor alle verbodsbepalingen in Wnb Art. 3.10 lid 1 met uitzondering van het opzettelijk doden
- Oranje = niet vrijgesteld
- Geel = vrijgesteld met voorwaarden

1. En alg vrijstelling in/op gebouwen (Wnb art 3.10 lid 3)
2. Vrijgesteld in de periode maart-april en juli t/m november voor alle verbodsbepalingen in Wnb Art. 3.10 lid 1.
3. Vrijgesteld in periode 15 augustus t/m februari voor alle verbodsbepalingen in Wnb Art. 3.10 lid 1.
4. Vrijgesteld in periode juli t/m september voor alle verbodsbepalingen in Wnb Art. 3.10 lid 1.
5. Vrijgesteld in periode 15 augustus t/m 15 oktober voor alle verbodsbepalingen in Wnb Art. 3.10 lid 1.
6. Vrijgesteld in periode 1 juli t/m 29 februari
Vrijstelling geldt voor binnen de bebouwde kom en alleen op grond van een door Gedeputeerde Staten goedgekeurd
7. soortbeheerplan voor alle verbodsbepalingen in Wnb Art. 3.10 lid 1. met uitzondering van het opzettelijk doden.
Vrijstelling uitsluitend met gebruik van de toegestane middelen, op percelen waar teelt van appels en peren plaatsvindt
8. voor alle verbodsbepalingen in Wnb Art. 3.10 lid 1. met uitzondering van het opzettelijk doden.
Vrijstelling uitsluitend met gebruik van de toegestane middelen, op percelen waar teelt van appels en peren plaatsvindt
9. voor alle verbodsbepalingen in Wnb Art. 3.10 lid 1.

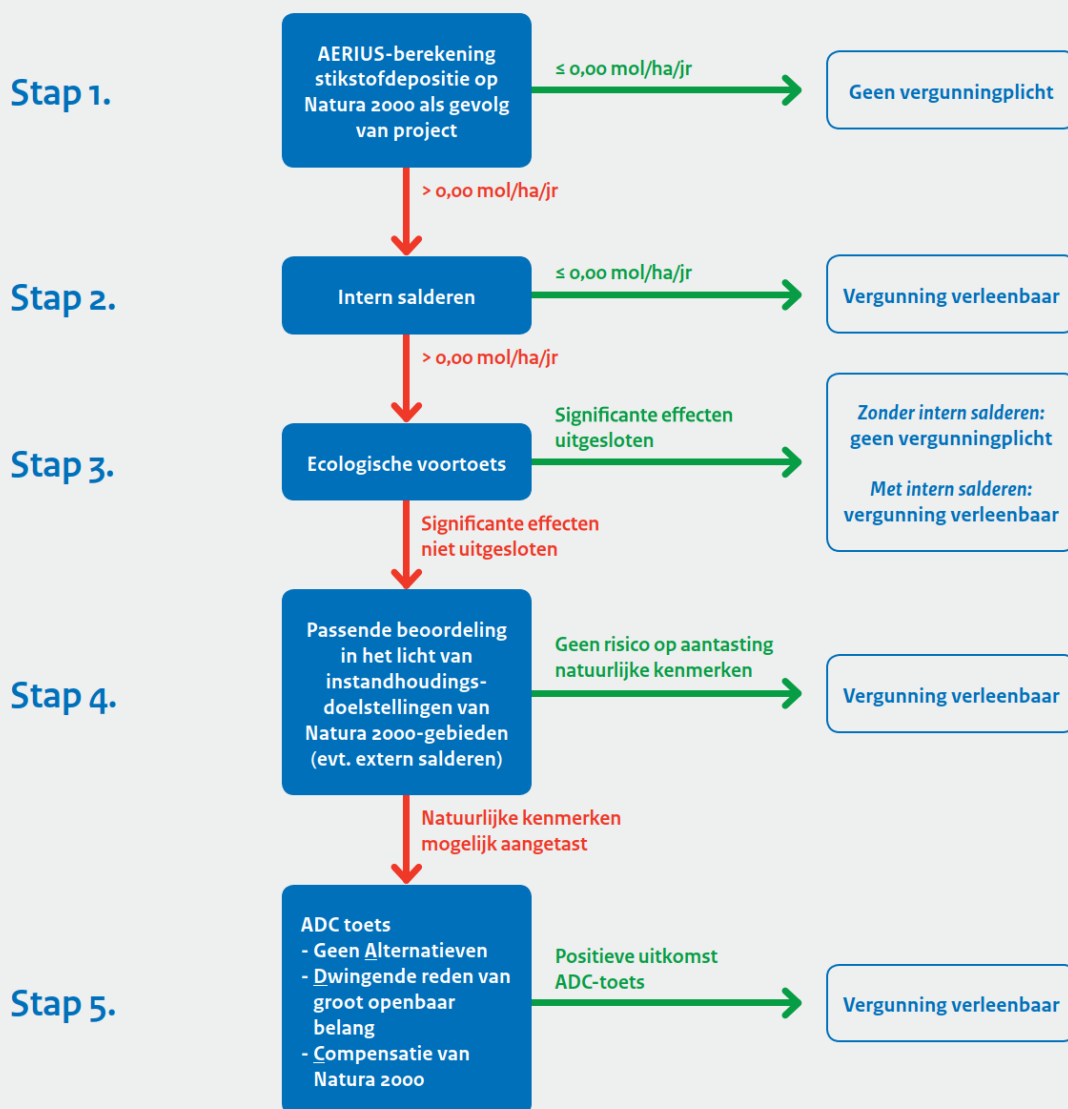
Bijlage 6. Stappen planstikstof depositie

Rijksoverheid

Toestemmingverlening stikstofdepositie bij nieuwe activiteiten

Aan de hand van onderstaand stappenplan kunt u vaststellen of u vergunningplichtig bent onder de Wet natuurbescherming en welke instrumenten u kunt inzetten om voor een natuurvergunning in aanmerking te komen.

Bijlage 7. Stappenplan gebiedsbescherming

Regelink
Ecologie & Landschap

Stappenplan onderzoek Wet natuurbescherming in het kader van gebiedsbescherming

Doorlooptijd per stap

1 Ecologische quickscan/Voortoets

1 mnd

Ligt het plangebied in of werken de effecten van de ingreep (mogelijk) door op een Natura 2000-gebied of een Beschermd Natuurmonument?

JA

2 Verstorings- en verslechteringstoets

2 mnd

Is er een kans op negatieve effecten op de kwaliteit van een Natura 2000-gebied of een Beschermd Natuurmonument?

JA

Zijn de negatieve effecten (mogelijk) significant?

JA

3 Passende beoordeling

2 mnd

Blijven de negatieve effecten significant na het nemen van mitigerende maatregelen?

JA

4 Toetsing aan ADC-criteria

1 mnd

Voldoet de ingreep aan de criteria voor Alternatieven, Dwingende redenen van groot openbaar belang en Compensatie?

JA

5 Vergunningaanvraag

3 mnd (sterk afhankelijk van doorlooptijd bij bevoegd gezag)

Vergunning wordt verleend onder voorschrift en beperkingen.

NEE U kunt de geplande werkzaamheden uitvoeren zonder overtreding van de Wet natuurbescherming.

NEE U kunt de geplande werkzaamheden uitvoeren zonder overtreding van de Wet natuurbescherming. Er wordt geadviseerd om de toetsing voor te leggen aan het Bevoegd Gezag.

NEE Ga door naar stap 5.

NEE Ga door naar stap 5.

NEE Project kan geen doorgang vinden.

Voor meer informatie: www.regelink.nl

Bijlage 8. Stappenplan soortenbescherming

Regelink
Ecologie & Landschap

Stappenplan onderzoek Wet natuurbescherming in het kader van soortbescherming

Doorlooptijd per stap

1 Ecologische quickscan 1 mnd

Kunnen er beschermde soorten aanwezig zijn waarop een negatief effect door de ingreep niet is uit te sluiten?

JA

NEE U kunt de geplande werkzaamheden uitvoeren.
Soms zijn wijzigingen in het plan of de uitvoering noodzakelijk.

2 Soortgericht onderzoek 1-13 mnd

Zijn er daadwerkelijk beschermde soorten aanwezig?

JA

NEE U kunt de geplande werkzaamheden uitvoeren.

3 Mitigatie- en/of compensatieplan 1 mnd (uitvoering kan tot een jaar duren)

Blijven ondanks mitigerende maatregelen negatieve effecten aanwezig?

JA

NEE Op basis van het mitigatieplan dienen door de initiatiefnemer maatregelen getroffen te worden om effecten te vermijden. Wijzigingen in het plan of uitvoering zijn noodzakelijk. In sommige gevallen dient ook ecologische begeleiding plaats te vinden. Direct door naar stap 5.

4 Ontheffing aanvragen 3 mnd (sterk afhankelijk van Bevoegd Gezag)

In sommige situaties geeft het Bevoegd Gezag een ontheffing af. Kan ecologische begeleiding bijdragen aan het verzachten van effecten?

JA

NEE Indien Bevoegd Gezag een ontheffing verleent, kunt u de geplande werkzaamheden uitvoeren.

5 Ecologische begeleiding bij uitvoering werkzaamheden afhankelijk van uitvoering

Met ecologische begeleiding kunnen effecten voorkomen of verzacht worden.

